Yirmi altıncı yıl
No. 7209
SALI
4
MAYIS 937

ANADOLU

Hergün sabahları çıkar, siyasal gazetedir.

Telefon: 2776

Hükûmetimiz

Yakında Almanya ve Fransa ile yeni muahedeler aktedecek

Başvekilimizin Londra seyahati

G. Ismet Inönü, yarın Londraya hareket ediyor

Başvekilimiz, Millî Müdafaa Vekilimizle birlikte taç giyme merasiminde hazır bulunacaktır

Başbakanımızın son Belgrad seyahatinden bir intiba

Belgrad, 3 [Radyo] — Türkiye Başvekili General İsmet İnönü; İngiltere kralı Altıncı Jorjun taç giyme merasiminde hazır bulunmak üzere mayısın beşinci cuma günü Ankaradan İstanbula gelecek ve oradan Londraya müteveccihen hareket edecektir.

Türkiye Başvekilinin refakatinde, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp da bulunacaktır.

Alâkadar mehafilin verdiği malûmata göre, bu ayın 12 sinde yapılacak olan taç giyme merasiminden sonra Türkiye Başbakanı, Londrada birkaç gün kalacak ve İngiltere ricalile Türkiye - İngiltere münasebatı hakkında mühim temaslar yapacaktır.

Türkiye Başbakanı İsmet İnönü, İngiltere topraklarına basar basmaz, Türkiyenin Londra büyük elçisi B. Fethi tarafından karşılanacak ve maiyetile birlikte Londraya hareket edecektir.

Üç devletle

Ticaret muahedeleri aktedeceğiz

İstanbul, 3 (Hususî) — Ticaret muahedesi müzakereleri için beş güne kadar Fransızlar ve bu ay sonunda da Almanlar ve Belçikalılar Ankaraya geleceklerdir.

B. Ruzvelt

İki beyanname neşretti..

Vaşington, 3 (A.A.) — Dış Bakanlığı B. Ruzveltin imzasını taşıyan iki beyanname neşretmiştir. Bunlardan biri İspanyada dahilî harb vaziyetinin mevcudiyetini ilân etmekte ve İspanyaya ihracı memnu eşyayı saymakta diğeri ise silâh ve mühimmat yapanlarla gönderenlerin tescil edilmesini mutazammın bulunmaktadır.

Aynı zamanda Hull, İspanya ile ticaret yapan Amerika vapurlarının gemide inzibatı muhafaza maksadile küçük çapta silâh bulundurabileceklerini ilân etmiştir.

Japonyada saylav seçiminin kat'î neticesi

Hükûmet aleyhtarı siyasî partiler kazandılar. Hükûmet çekilmek istemiyor

G. Ayaşi

Tokyo, 3 (A.A.) — Seçimin son neticesi hükûmet aleyhindeki partiler için kat'i bir zafer teşkil etmektedir. Minseito partisi 179, Seiyukai 175 azalık elde etmelerine mukabil hükûmetçi partiler 41, müstakiller 25 azalık elde etmişlerdir. Muhtelif diğer partiler de 9 azalık kazanmışlardır.

Tokyo, 3 (Radyo) — Sosyalist partileri şefi B. Sikuro Abe, bir nutuk irad etmiş ve:

—Mevcud kabinenin artık istifası zaruridir. Yeni kabinenin ilk olarak intihabat sistemini ıslah etmesi lâzımdır.

Çin ve Rusya ile münasebetlerimiz ıslah edilmelidir. Silâhlanma hummasının da makul bir hadde indirilmesi lâzımdır. demiştir.

Büyük Seiyukai ve Minseito partileri de sosyalistlerle aynı fikirdedirler. Fırkaların bu vaziyeti hâd bir buhran doğurmuştur.

Askerî parti namına kabine riyasetini ifa eden General Ayaşi:

— İstifa etmiyeceğim ve mevkii iktidarda kalacağım, demiştir.

Vaziyet çok vahimdir; efârı umumiye ile askerî mehafil arasındaki uçurum çok derindir. Hayat pahalılığının sebeblerini azamî teslihata hamleden halk, Ayaşi kabinesine aleyhtardır.

Londra, 3 (Radyo) — Taymis gazetesinin Tokyodan aldığı haberlere göre sosyalislerden müteşekkil parti, intihabatta tamamile kazanmış ve eskisine nisbetle iki misli mevki kazanmıştır. Geçen mecliste 18 mevkii olan bu parti, bu defa 37 mevki işgal edecektir.

Sancağın statüsü üzerinde tetkikler

İngiliz delegesi, Türk-Fransız hukukçularile görüştükten sonra

Cenevre, 3 [A.A.] Anadolu Ajansının [illegible]

Sancağın statüsü ile teşkilâtı esasiye kanununu hazırlamaya memur eksperler komitesi bu hafta zarfında Sancağın müstakil statüsünü alâkadar eden esaslı meselelerin tetkikine devam eylemiştir.

Belçika delegesi B. Bourguinin riyasetinde ve Milletler cemiyeti konseyi rekortörü B. Sandlerin mümessili Vestmanın huzuru ile komite ezcümle B. Numan Menemencioğlu tarafından verilen proje ile Fransız eksperi B. De Caiks tarafından verilen tahrir projelerini tetkik etmiştir.

Komitenin talebi üzerine İngiliz eksperi Sir Dunnet Fransız ve Türk hukukçuları ile danıştıktan sonra Sancağın teşkilâtı esasiye kanunu projesini hazırlamıştır.

Bu proje bu sabah komiteye verilmiştir.

Diğer taraftan Türk ve Fransız mütehassıslarının yardımı ile Hollandalı eksper B. Kollevyn Sancağın statüsüne aid teknik meselelerin ezcümle gümrük, posta, para vesaire meselelerinin tetkine devam etmiştir.

Komite önümüzdeki hafta içinde Sancağın statüsü ve teşkilâtı esasiye kanunu metinlerinin tam suretle tesbiti işine devam eyliyecektir.

Franko, Ingilterenin notasına red cevabı verdi

G. Franko

Bilbao, 2 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

Bir İngiliz torpido muhribi kadın, çocuk ve ihtiyarların şehri terketmeleri esnasında bunları himaye için limana girmiştir.

Asilerin tayyareleri dün şehrin üzerinden uçarak bombalar atmışlardır. Bir kişi ölmüştür.

Salamanka, 3 (A.A.) — Karargâhı umumî tarafından neşredilen bir notada Espana [illegible] batmış olduğu kaydedilmektedir. Zırhlı, asiler tarafından

— *Sonu 4 ncü sahifede* —

Karahan hakkındaki şayialar

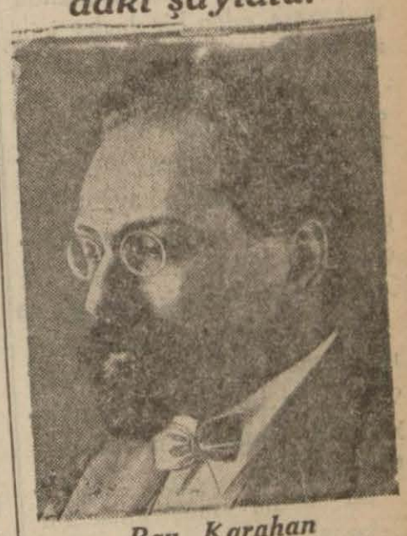

Bay Karahan

İstanbul, 3 (Hususî) — Sovyet Rusyanın sabık Ankara sefiri Karahanın, Türkiye - Rusya münasebatının gevşemesinden mes'ul tutularak çekildiği hakkındaki şayialar, Ankarada ciddiyetten tamamen âri olarak telâkki edilmektedir.

Avusturya reisicumhuru Budapeşteye vardı

Birkaç hafta sonra İtalya kralı da Peşteye gidecektir

B. Miklas

Budapeşte, 3 (A.A.) — Avusturya reisicumhuru B. Miklas ile refikası saat 10,30 da buraya gelmişlerdir. B. Miklas büyük harbdenberi Budapeşteyi ziyaret eden ilk devlet reisidir.

Birkaç hafta sonra İtalyan hükümdarları da Peşteyi ziyaret edeceklerdir. Siyasî mahfeller bu ziyaretlerin Roma protokollarının hayatiyetini isbat etmekte olduğunu kaydetmekte iseler de bazı mahfellerde Avusturya-Macaristan ricalinin Praga yaklaşmak meselesini düşünmekte olduklarını söylemektedirler. Bu mahfeller Başvekil B. Şuşnigin Avusturya hesabına öyle bir yaklaşmayı arzu etmiş olduğunu ve Daranyinin de kabul edilmesi müşkül olmıyacak şartlarla Macaristan için bu yaklaşmayı istediğini ilâve etmektedirler.

Buna mukabil salâhiyettar mahfellller Miklas tarafından yapılan ziyaretin geçen son teşrinde amiral Horti tarafından yapılan ziyaretin iadesinden ibaret bir protokol ziyareti olduğu noktasında ısrar etmektedirler. Bu ziyaret neticesinde mühim bir karar ittihaz edilmiyeceği ve bir tebliğin neşredilmiyeceği söylenmekte ve Berlin-Roma mihveri haricinde bir kombinezon yapılması ihtimali mevcud olmadığı ilâve edilmektedir.

Peşte, 3 (Radyo) — Avusturya cumhurreisi B. Miklas, Başvekil B. Şuşnig ve Hariciye Nazırı doktor Smit Peşteye vasıl olmuşlardır.

Avusturya zimamdarları Macar hükûmet naibi, Başvekil ve Nazırlar tarafından karşılanmışlardır.

Peşte, 3 [A.A.] — Yanında Başvekil Şuşnig ve Hariciye Müsteşarı Smit olduğu halde Peştede üç gün sürecek resmî bir ziyarette bulunmak üzere buraya gelen Avusturya reisicumhuru Miklas ve Bayanı istasyonda Naip Horti ve Bayanı ile Başvekil Daranyi olmak üzere bütün hükûmet erkânı ve yüksek zevat tarafından karşılanmıştır.

İki devlet reisi yolları dolduran kesif bir halk kütlesinin coşkun alkışları arasında doğruca saraya gitmişlerdir.

B. Miklas öğleyin umumî harp ölüsüsün abidesine bir çelenk koyduktan sonra öğle yemeğini hususî olarak naiple birlikte yimiştir.

Gazeteler Avusturya reisicumhurunun ziyaretini hararetle mevzu bahsederek bu ziyaretin tarihî an'anelere istinad eden iki devlet arasındaki sıkı dostluğun yeni bir parlak tezahürü olduğunu kaydeylemektedir.

Manisa valisi

Ankaraya gitti

Manisa, 3 (Hususî muhabirimizden) — Manisa valisi B. Dr. Lütfi Kırdar vilâyete aid bazı işler için Ankaraya gitmiştir. Alâkadar makamlarla temaslarda bulunacaktır.

Roma konuşmaları

B. Neurath, dün iki defa B. Mussolini ile konuştu

Almanya Hariciye Nazırı, yarın Berline avdet edecektir

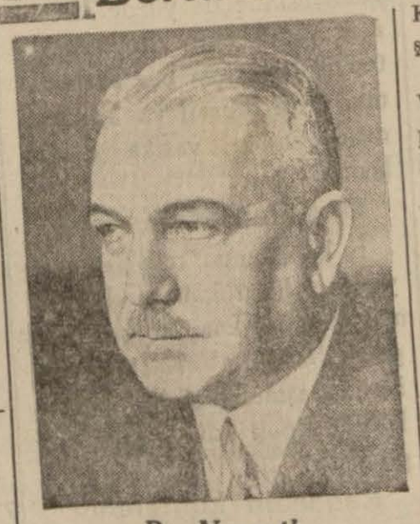

B. Neurath

Roma, 3 [Radyo] — Almanya Hariciye Nazırı Baron Von Neurath eksperlerle ve İtalyanın Berlin sefiri ile birlikte bu sabah Romaya gelmiştir.

Baron Von Nuerathı istasyonda Kont Ciano ve pek çok halk karşılamıştır.

Roma, 3 [Radyo] — Baron Von Neurath Romaya geldikten pek az sonra Sigi sarayına giderek Kont Cianoyu ziyaret etmiştir. Von Hasel de bu ziyarette hazır bulunmuştur.

Almanya Hariciye Nazırı, oteline dönmüş ve Kont Cianonun iadei ziyaretini kabul etmiştir.

Öğle vakti, Almanyanın Roma sefiri Von Hasel tarafından verilen ziyafete iştirak etmiş ve bu ziyafette Kont Ciano ve zevcesi, saraya mensub bazı kadınlar vesair erkân hazır bulunmuştur.

Akşam üzeri Baron Von Neurath, Panteona gitmiş ve Almanya hükûmeti namına İtalyan kral hanedanı mezarlarına ve meçhul asker abidesine çelenkler koymuştur.

Venedik sarayında Baron Von

— *Sonu 7 inci sahifede* —

Fransa, sene sonuna kadar iki istikraz yapacak.

Bu vaziyet, Fransada endişe uyandıracak kadar tesir yapmıştır.

Londra, 3 (Radyo) — Fransa malî mehafilinde söylendiğine göre, Fransa, yakında 20 milyar Frank derecesinde bir istikraz yapmak mecburiyetinde kalacak ve sene nihayetinde bunu tekrar edecektir. Bu tahminler, bizzat Maliye Nazırı B. (Vensa Oriyol) un sözlerine istinad etmektedir.

Bu vaziyet Fransada endişe uyandıracak derecede bir tesir yapmıştır.

Fikra

Verem - 2000 lira

Geçenlerde, arkadaşımız Orhan Rahmi Gökçenin, verem mevzuu ve belediyenin iki bin lirası hakkında güzel bir yazısı vardı. O yazıyı (K. Ö.) nün "Şehirde İnebolu faciası„ başlığı altında nefis bir fıkrası takib etti.

Verem üzerinde, sık sık tevakkuf etmenin taşıdığı içtimaî ve sıhhî zaruret malûm olduğu halde, beri taraf ta, İzmir Şehir Meclisi, iki bin lirayı verip vermemeği bir pazarlık, bir formalite davası şekline koymuş ve sudan bir kararla, bu zarurete karşı omuzlarını silkmiştir.

— Peki, iki bin lira ile bir verem davası halledilir mi?. Yani, bir fincan su almakla denizden birşey eksilir mi?

Diyenler bulunabilir. Halbuki şehircilikteki büyük işler, işte böyle, şuradan, buradan tasarruf edilen ve toplanan paralarla doğar..

Spora ve hayır cemiyetlerine ayrılan bu para, hatta top yekûn verem mücadelesine ayrılsaydı gene tam yerinde bir iş olurdu. Çünkü spor için, sıhhat lâzımdır. Sıhhati teessüs etmiyen bir yerde, spor, fayda yerine zarar verir.. İşi, beylik sözlerden uzaklaştırıb müsbete intikal ettirince, hâdiselerin ve hakikatlerin bizi tamamile tekzib ettiğini görürüz.

Hangi spor, hangi sporcu!.. Şu yarısı hastalıklı, hatta kan kusan ve senede iki defa olsun muayene görmiyen sporcular mı?. Şu bizim zümrüd ankaya benziyen sporumuz mu?. Bunlar için mi bu kadar münakaşa oldu ve bunun altından hazin bir takım zihniyetler çıkageldi?

Sonra, ben itiraf edeyim ki, sporcu geçinenlerin hemen yüzde doksanı, bugün başlıbaşına bir ihtisas, bir meslek ve ilim şubesi olan spordan ve onun gerek bizim cemiyetimiz içindeki vaziyetinden, gerekse (bize göre olması lâzımgelen şeklinden) tamamile bihaberdirler.. Çünkü bu, ne kulaktan dolma bir bilgi ile, ne de şu veya bu müsabakaları görmekle mümkündür.. Bu, teknik işidir ve teknik, bizim telâkkilerimizin tamamile ötesindedir.

Bu iki bin lirayı derhal vermek yollarına gidilseydi, belki de buna başka yerlerden birkaç bin lira daha ayrılacak ve sonra, Orhan Rahmi Gökçenin dediği gibi, bir teberru hamlesi ile iş yürütülecekti.. İki bin liraya karşı verilen karar, içtimaî ve sıhhî bir hamleye karşı tam bir ayak çelmesidir.

Maamafih, İzmir belediye reisi doktor Behçet Salih Uz, işin başında olmak ve doktor bulunmak haysiyetile, bu sarpa sürüklenen işi; yola koyabilir sanıyoruz.. Veremlinin duasını almak gibi bir bahtiyarlık tasavvur etmiyorum..

Saime Sâdi

Dünyada Neler Oluyor

hariçten gıda maddesi idhali mecburiyeti üzerine tetkikat yapmaktadırlar. Bu gazetelere göre, Roma ve bütün İtalya, devamlı bir fırtına ve kuvvetli bir filonun tehdidi altında aç kalabilir. Bir harp zuhurunda, İtalyayı hakikî şekilde muhasara eden bir devlet için zafer yüzdeyüz muhakkaktır.

Roma zaten kurulduğu andanberi bu tehdid altındadır. Tasit bir eserinde:

"Roma halkının hayatı, her gün fırtına ve filoların oyuncağıdır.„ demiştir.

Kara ve karanlık bir dava

Serove müstemlekesi resmî mahkemesinde kara bir kraliçe, "Kara büyü„ denilen büyücülük töhmetile muhakeme edilmektedir.

Bu kadın müstemlekenin Bekonalandın mutllâkasıdır; kara büyü ile kaynanasını öldürmekle maznundur.

Bu sabık kraliçe, karalın sarayının üzerinden büyülü bir

tutulmuştur.

Bakalım, bu garip muhakemenin neticesi ne olacaktır.

Yeraltı... Hastane!

Eski zaman kalelerinde ratıp ve karanlık yerler bulunur ve o zaman bunlara "ziri zeminlik„ derlerdi. Eskiye doğru öyle bir yürüyüş yürüyoruz ki, sorma gitsin!

Pragda şimdi bir yeraltı hastânesi yapılmaktadır. Bu hastane tamamen yeraltında olacak ve en üst katının üzerinde dört metre toprak bulunacaktır.

Bu hastane, yeraltında olmakla beraber, en asrî vesaite malik olacaktır Ve inşasına iki milyon kron sarfedilecektir.

Hastanenin yeraltında yapılmasının müstakbel harplerdeki hava taarruzlarile alâkadar olduğunu söylemeğe lüzum görmüyoruz.

Radyum düğünü!

Aile hayatının muhtelif devreleri vardır. 25 seneyi idrak eden aileler gümüş düğünü yaparlar, yarım asır birlikte yaşıyan karı ve kocanın altın düğünü yapmağa hakları vardır ve şimdiye kadar bundan yüksek bir düğün geceleri tesidi ihtiyacı hissedilmemişti. Fakat İsviçrede Vod köyünde halen 90 ve 95 yaşlarında bir çift vardır ki bunlar busene 70 inci nikâh seneidevriyesini tesid edeceklerdir.

Buna da "Radyum düğünü„ demek lâzımgelecek sanıyoruz.

En garip bir kulüp!

Garip kulüplerden o kadar bahsediyoruz ki karilerimiz, kulüplerin garip olmıyanı mevcut değildir kanaatine düşeceklerdir.

Amerikada Baltimur şehrinde, sabık İngiliz kralı Dük Dö Vindsorun nikâhlanacağı Madam "Simson„ dostları tarafından "Simsoncular kulübü„ kurulmuştur.

Bu kulübün birinci haftada mensubu 6743 adedini bulmuştur.

Bugün doğacak çocuklar..

Utared ve merihin müşterek tesiri altında ve büyük bir sinir buhranı içinde uyanacağız. Aynı tesirler altında bulunan kimselerle karşılaşmak vahim ve birçok meselelerde feci bir netice verecektir. Bugün bazı kaza ve hâdiselerin önüne geçmek çok güç olacaktır. Maamafih öğleden sonra iş üzerinde vaziyet müsaid olacaktır.

Bugün doğan çocuklar, ters tabiatli fakat zeki ve çalışkan olacaklardır. Birkaç defa yanlış yol tuttuktan sonra, bu gibi çocuklar nihayet ticaret ve sanayi yolunda tutunacaklar ve muvaffak olacaklardır.

Şehir Haberleri

Cumhuriyet meydanı

Bir kısmı beton veya asfalt olacak

Belediyece cumhuriyet meydanının genişletileceğini, merasim ve geçit resimleri için daha geniş bir yer hazırlanacağını yazmıştık. Belediye, heykelin ön kısmındaki geniş sahada bulunan çiçek ve ağaçları buradan kaldırmış, Kültürparka naklettirmiştir. Boş kalan kısımlar beton veya asfalt döşenecektir.

İlkmektebler

Yaz tatiline ne vakit başlıyacak.

Vilâyet köy mekteblerile küçük kazalarımızdaki İlkmekteblerde 18 Mayısta derslere son verilecek ve nüfusu on beş binden yukarı yerlerle İzmirdeki İlkmekteblerde 7 Haziranda tatil başlıyacaktır. Bu mekteblerin son sınıf talebeleri 7 Hazirandan itibaren bir hafta içinde imtihan olacak ve terfi edenler şehadetnamelerini alacaklardır.

Kuşadası

İskelesinden mühim miktarda hayvan ihracatı yapıldı..

[illegible] 15 lira kıymetinde bir dana, 28 lira kıymetinde 2 düve ve 636 lira kıymetinde 61 kuzu ecnebi memleketlere ihraç edilmiştir.

Gene Kuşadası iskelesinden Türkiye dahilindeki liman ve iskelelere yapılan sevkiyat hakkında da Kuşadası baytar müdürlüğünden şehrimiz baytar müdürlüğüne aşağıdaki malûmat gelmiştir:

Dikiliye 1183 lira kıymetinde 155 baş koyun ve keçi, İzmire 1735 lira kıymetinde 347 baş kuzu, diğer liman ve iskelelere 1003 lira kıymetinde 810 tane geviş getiren hayvanların kuru derisi, 471 lira kıymetinde 785 kilo yün, 54 lira kıymetinde 300 tane tuzlu barsak ihraç edilmiştir. Umum ihracat kıymeti 4440 lira kıymetindedir.

Zeytinyağı ve yapağı istiyorlar

Halepten şehrimiz Türkofisine yapılan bir müracaatta mühim miktarda zeytinyağı ithal edilmek istenildiği bildirilmiştir. Çekoslovakyadan bir firma da, mühim miktarda yapağı satın almak istemiştir.

Samsun yerli mallar sergisi

İktısad Vekâletinden İzmir Türkofis şubesine gelen bir mektupta 19 Mayısta açılacak olan Samsun yerli mallar sergisinin 6 Haziranda kapanacağı bildirilmiş ve bu sergi hakkında malûmat verilmiştir.

Valimiz Küçükmenderes te tetkikatta bulundu

Ziraî işler iyi gidiyor. Parti ve hükûmet teşekkülleri elele vermiş bir haldedir

Valimiz B. Fazlı Güleç

Valimiz Bay Fazlı Güleç, Küçükmenderes havzasındaki muhtelif kazalarımızı bütün köylerine varıncıya kadar tetkik etmiştir. Dün vilâyet makamında kendisini ziyaret eden bir muharririmize tetkik seyahatlerinin neticesi hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Gezdiğim yerlerde yol işlerini tetkik ettim ve inşaatın iyi gittiğini gördüm. Ziraî işler, huzur içinde ve iyi devam etmektedir. Parti ve Hükûmet teşekkülleri her yerde elele vermiş olarak çalışmaktadırlar. Tirede Ortamektep işinin başarılması kuvveden fiile çıkmak üzeredir.

Bayındır ve Ödemişte birer Halkevi binası inşası için teşvike şayan hayırlı teşebbüsler gördüm. Bu kazaların iktısadî ve asayiş vaziyetleri memnuniyete değer derecededir.

Pulluk ve çift hayvanı

Göçmenlere tevzi ediliyor.

Vilâyetimizin muhtelif kazalarında iskân edilmiş olan Romanya ve Bulgaristanlı göçmenlere tevzi edilmek üzere hükûmetçe yüzlerce pulluk satın alınmış ve vilâyetimizdeki göçmenlere yetecek miktarlerek göçmenlere tevzi edilecektir. Sıhhat Vekâleti, göçmenlere ne cins ve mikdarda çift hayvanı lâzım olduğunu da sormuştur. İhtiyaca göre yakında çift hayvanı da tevzi edilecektir.

Devlet Demiryollarında tenzilât

Devlet Demiryollarının İzmir fuarı münasebetile kabul ettiği tenzilât, fuar komitesine bildirilmiştir. Devlet Demiryolları, Ankara, Aydın, Konya ve Bandırma ile İzmir arasındaki mesafeler için yüzde 75 tenzilât kabul etmiştir. Ayrıca, geçen seneki gibi fuara geleceklere on beş günlük halk ticaret biletlerinde de yüzde 50 tenzilât yapılacaktır.

Türkiye hudutları dışından fuar için gelecek olanlara verilecek bir aylık halk ticaret biletlerinde de gene bu miktarda tenzilât kabul olunmuştur.

Fuarda teşhir edilecek eşya nakliyesinde de yüzde 75 tenzilât yapılacaktır. Bu tenzilâttan istifade için her ekspozanın, Millî İktısad ve Tasarruf cemiyetinden vesika alması lâzımdır.

B. Kemaleddin Apak

İş kanununun tatbikatı için yapılan hazırlıkları tetkik etmek üzere Ankaradan şehrimize gelen İktısad Vekâleti iş dairesi başmüfettişi B. Kemaleddin Apak dün İstanbula gitmiştir.

Kabardin kontenjanı

Gümrük tarifesinin B. 106 maddesine giren kabardinden Norveçe 2000 kg. kontenjan verilmiştir. Buna dair olan Vekiller heyeti kararı, şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Burnavada yangın

Merdiven altında bulunan paralar.

Burnavada Viçenço kızı İrina ve Anjel adında iki kadının kira ile oturdukları evden yangın çıkmış ve ev tamamen yanmıştır. Altkatta Koço adında biri oturuyordu. Bu adam, bir miktar parasını evin içindeki [illegible] yeldeni çıkarmağa çalışırğen eli ve yüzü yanmak suretile yaralanmıştır. Koço, hastaneye kaldırılmıştır.

Yapılan tahkikata göre, yangın, Paskalya münasebetile Meryem ana kandilinin yanık bırakılmasından çıkmış ve ev tamamen yanmıştır. Ev sigortasızdı. Yangından mütevellit zarar 650 lira tahmin edilmektedir.

Türkiye-Fransa

Yeni ticaret ve kliring anlaşmaları..

Fransa ile hükûmetimiz arasında yeniden akdolunacak ticaret ve kliring anlaşmaları için bu ayın ilk haftasında müzakerelere başlanacağı İktısad Vekâletinden şehrimiz Türkofisine bildirilmiştir.

Bir konferans

Önümüzdeki perşembe günü saat on sekizde çocuk hastalıkları mütehassısı Bay Ali Agâh tarafından Halkevi salonunda bir konferans verilecektir. Konferansın mevzuu (çocuk ve spor)dur.

Tavuk kolerası

Urla kazasının Kavacık köyünde tavuklarda kolera hastalığı görülmüş ve müdürlükçe derhal lâzımgelen sıhhî tedbirler alınmıştır. Baytar B. Cemil Altan, bütün köylüyü toplıyarak tavukların bu hastalıktan korunması tedbirleri hakkında kendilerine uzun izahat vermiştir.

Türkofis müdürlüğü kadrosu

Şehrimiz Türkofis kadrosuna B. Ahmed Tevfik ve Cahid adında iki memur ilâve edildiği Türkofis Ankara merkezinden bildirilmiştir. B. Cahid şehrimize gelmiş ve işe başlamıştır.

Şehir tiyatrosunda:

"Büyük Hala„ ve "Sürtük„

Hamdi Nüzhet Çançar

Şehir tiyatrosu artistleri evelki akşam ilk temsillerine Büyük Hala ile başladılar.

Büyük Hala Türkçeye tatbik edilmiş güzel bir Alman komedisi... İşi bazan vodvile kadar sürüklemesine rağmen sonuna kadar komedinin bariz vasıflarını muhafaza etti. Artistler bütün eserde baştan başa temiz, pürüzsüz bir sahne Türkçesi konuşuyorlar. Bu meziyet tiyatromuzun pek az eserine nasib olan bir şeydir.

Büyük Halanın bizim şimdiyekadar, biraz da lüzumundan fazla, alıştığımız Fransız komedilerinden biricik farkı ufacık bir fayda prensibi üzerine kurulmuş olmasıdır. Büyük Hala ciddî bir muvaffakıyetle başından sonuna kadar sizi güldürür, eğlendirirken siz hiç de farkına varmadan size hayatın çok lâzım olan bir ufacık dersini de telkin etmiş oluyor. İyiliği başa kakmamak cümlesile hulâsa edilebilecek olan bu ders, eserin içine o kadar meharetle serpiştirilmiş veyahud daha doğrusu esere o kadar incelikle bu mana verilmiş ki "sanat için sanat„ tarafdarlarını bile incitmeden gayesine varıyor.

Komedide hayatta çoğumuza lâzım olabilecek bazı hazır fikirler de eksik değil... Meselâ aşktan bahsederken onu şöyle hulâsa ediyor: Sevmek için sevileni her zaman [illegible] uyamamak, uyusa bile rüyada görmek ve uyanınca da evvelâ sevileni hatırlamak lâzım... Bu aşk muskasının doğru olup olmadığını çok seven çok yakınım bir dostumdan sordum, için çekti Eşhedübillâh dedi....

Fikrimi hulâsa etmek için diyeyim ki Büyük Hala Şehir tiyatrosunun İzmir turnesi için hiç te fena bir başlangıç olmadı.

* * *

Temsil çok güzel ve kusursuzdu. Yalnız bodur tavuk her dem taze olduğu için midir nedir Bn. Şaziye hayatta ve sahnede çok genç görünmek sırrına herkesten ziyade vakıf... O kadar ki sahne arkadaşlarından birisi onu kızının ablasına benzettiği zaman gayriihtiyarî kendisine ben de hak verdim. Hakikaten Bn. Şaziye kızının annesine değil ablasına benziyordu.

Reşid Baranı sahnede ilk defa olarak görüyorum. Sempatik yüzü bana Âdili hatırlatan bu delikanlı hakikî bir etof vasıflarını taşıyor. Eserin aslına mutabakatten ayrılmamaya bilhassa dikkat ederse yakın zamanda bizi Vasfi Rıza hasretinden kurtarabilir.

Mutbak telefonunda ballandıra ballandıra methedilen Fatma, sahnede beni hayal sukutuna uğrattı. Eğer bu isim benim için çok aziz bir hatıraya dokunmasaydı ve eğer bir saniye bana herşeyi unutturmasaydı, onu bu hayal sukutundan dolayı kolay kolay affetmezdim.

* * *

Dün akşam oynanan "Sürtük„ Mahmud Yesarinin bir telifi...

Mahmud Yesari bütün gün-

— Sonu 7 inci sahifede —

SON HABERLER

Kamutayın teşekkürü

Yugoslavya parlâmentosu reisi cevap verdi..

Belgrad, 3 (Radyo) — Türkiye Millet Meclisinde Belgrad seyahati münasebetile Türkiye Başbakanile Hariciye Bakanına Yugoslavyada gösterilen fevkalâde samimî tezahürattan teşekküre karar verilmişti. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu teşekkür kararı, Meclis reisinin bir telgrafile Yugoslavya mebusan meclisi riyasetine bildirilmişti. Yugoslavya mebusan meclisi reisi B. İstevan Çiriç, bu telgrafa aşağıdaki cevabı vermiştir:

"Türkiye Büyük Millet Meclisinin müttefikan ittihaz ettiği kararı bildiren telgraftan fevkalâde mütehassis oldum, ilk toplantıda bu kararı meclise arzedeceğimi tebliğ ederim. Milletlerimiz arasındaki sarsılmaz dostluğun en samimî bir nişanesi olan bu karardan dolayı şükran duygularımı sunar, hürmetlerimin kabulünü rica ederim.„

Uzak doğuda

İngiliz-Japon teşrikimesaisi..

Londra, 3 (A.A.) — Sunday Times gazetesi Uzak doğuda İngiliz-Japon teşrikimesaisinin tekrar tesisi için yakında İngiliz hükûmetile Japonyanın Londra büyük elçisi arasında müzakerelere baslanacağını iddia ediyor.

Gazeteye göre, büyük elçi pek yakında Çinin ekonomik ve malî meselesini müzakere edecek vaziyette olacağını müsteşara bildirmiştir.

Japon plânı mucibince Japonya Çinin toprak bütünlüğüne riayete mecbur olacak ve Japonyanın şimalî Çindeki ekonomik ve Stratejik menfaatleri tanınacak bununla beraber bu hal Mançukonun tanınmasını behemehal istilzam olmıyacak, Çine bir İngiliz, Japon, Amerika, Fransa ikrazı yapılacak ve Çinle Japonya arasında dostluk münasebatı daha sıkı kültür münasebetlerile inkişaf ettirilecektir.

Gazete bu mahiyette bir Japon plânının İngilterede ihtiyatlı olmakla beraber iyi karşılanacağını ve fakat İngilterenin Amerikanın muzaharet ve muvafakatini almadan uzak doğu için hiçbir teşebbüsde bulunmıyacağını zannetmektedir.

ANADOLU

Günlük siyasal gazete

Sahip ve başyazarı
Haydar Rüşdü ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü: Hamdi Nüzhet Çançar
İdarehanesi:
İzmir İkinci Beyler sokağı C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776 — Posta kutusu 405

ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1200, altı aylığı 700, üç yılığı 500 kuruştur.
Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır
Her yerde 5 kuruştur
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Irak Hariciye Nazırı

Dün İstanbuldan Bağdada hareket etti.

İstanbul, 3 (A.A.) — Irak Hariciye Veziri Ekselâns Naci El'asil bu sabah saat 9 da Toros ekspresine bağlı hususî vagonla memleketine dönmek üzere şehrimizden ayrılmıştır.

Muhterem misafir istasyonda İstanbul Valisi Üstündağ, Fırka kumandanı, Hariciye erkânı, İngiliz büyük elçisi Sir Persi Loren, Ataşekomersial Kloneli Voods tarafından uğurlanmıştır.

Bir bando muzika Irak ve İsktiklâl marşlarını çalmış asker ve polis kıtaları ihtiram resmini yapmıştır.

Küçük antant

Parlâmentolar konferansı Belgradda toplanıyor

Belgrad, 3 (Radyo) — Romanya krallığını teşkil eden muhtelif aksamın birleşmesi münasebetile teşriî küçük antant toplantısı geçen sene Bükreşte yapılmıştı. O zaman verilmiş olan karara göre bu seneki toplantı Belgradda bu ayın altısı ile sekizi arasında yapılacaktır. Bu toplantıda bulunmak üzere Romanya ve Çekoslovakya âyan ve mebusan reisleri 5 Mayısta Belgrata gelecekler 6 Mayısta kral sarayına giderek ziyaret defterine adlarını kaydedecek olan murahhaslar Meçhul asker abidesini ve kral Aleksandırın mezarını ziyaret edeceklerdir.

Murahhaslar şerefine muteaddid ziyafetler verilecek ve misafirler müzeleri, Kale meydanını, hayvanat bahçesini gezeceklerdir. Teşriî küçük antant toplantısı Cuma günü millet meclisi salonunda Yugoslavya Başbakanının da iştirakile toplanacak, küçük antant devletlerini alâkadar eden siyasî, iktısadî. içtimaî ve hukukî meseleler görüşülecektir.

Montrö konferansı

Montrö, 3 (Radyo) — Mahmiler tabirinin tefsiri hususunda Mısır ve Fransa murahhasları arasında anlaşamamazlık cardır. Yalnız ecnebilerin ne vakit hudud haricine çıkarılabileaekleri hakkındaki hükûm üzerinde anlaşma hasıl olmuştur. Bunu, Mısır makamları takdir edeceklerdir.

Londra otobüsçüler grevi devam ediyor..

Londra, 3 (Radyo) — Otobüs şoför ve müstahdemlerinin grevi, vaziyeti müşkülleştirmiştir.

Alâkadarlar, bu hal devam ederse, taç giyme merasiminin tehir edilmesi ihtimalinden bahsediyorlar.

İstanbul zabıtası

İtalya Prensesinin kaybettiği pırlantayı bulub kendisine verdi

İstanbul, 3 (Hususî) — Şehrimizde bulunmakta olan İtalya kralının kızı Prenses Mariya, dün gayet kıymetli bir pırlanta kaybetmiştir. Zabıtamız, bu hâdiseye büyük ehemmiyet vermiş ve az bir zaman zarfında Prensesin pırlantasını bularak kendisine teslim eylemiştir.

Kömür sergisi

Alâka devam ediyor

Ankara, 3 (A.A.) — Ankara beynelmilel kömür sergisinin uyandırdığı alâka hiç kesilmeden devam etmektedir. Bugüne kadar sergiyi gezenlerin sayısı kırk beş bini geçmiştir.

Sergiyi ziyaret edenlerin intibalarını toplamakta devam eden muhabirimize Japon sefiri şu beyanatta bulunmuştur:

— Sergiyi büyük bir itina ile hazırlanmış, ince bir zevkle tertip edilmiş ve mükemmel bir şekilde başarılmış buldum.

Sergiyi gezen Amerikalı müzik ve estetik profesörlerinden Mac Nealin sergi hakkındaki intibaatını şöyle tesbit etmiştir:

— Sergi çok muvaffakıyetle tertip edilmiştir. Herkesin anlıyacağı bir şekilde bütün incelik ve teferruat düşüncelerile yapılmıştır. Grafikler bilhassa kömür hakkında istenilen bilcümle malûmatı havidir. Sergiyi ihzar edenleri muvaffakıyetlerinden dolayı tebrik ederken serginin görmüş olduğu beynelmilel ergilerile hemayar olduğunu, hatta bazı cihetlerden üstün olduğunu söylerim.

Berlinde çıkan B. Z. D. gazetesi beynelmilel kömür sergisi hakkında yazdığı yazıda diyor ki:

— Ankaradaki sergi her hangi bir Avrupa şehrindeki benzeri sergilerden farksız ve muhakkaktır ki Balkanlar için nümune olacak derecede mükemmeldir.

Riyaziye ıstılahları

Ankara, 3 (Hususî) — Türk dili tetkik kurumu, mekteplerde okutulacak riyaziye ıstılahlarının Türkçelerini hazırladı.

Yeni göçmenler gelecek

İstanbul, 3 (Radyo) — Bu sene Romanyadan memleketimize 56 bin göçmen getirilecektir. Bu göçmenler, Trakya ile Egenin muhtelif yerlerinde iskân edileceklerdir.

İzmitte

Köy öğretmenleri kursu

İzmit, 3 (Hususî muhabirimizden) — Köy öğretmenleri kursu, Valinin önünde açılmış, derslere başlanmıştır. Kursa, İzmit köylerinden toplanan 50 kişi devam etmektedir. Altı ay sonra bu talebeye köy öğretmeni şehadetnameleri verilecektir.

İLÂN

Banka Komerçiyale İtaliana
Banko di Roma
Doyçe Oryent Bank Dresdner Bank şubesi
Emlâk ve Eytam Bankası
İzmir Esnaf ve Ahali Bankası
Osmanlı Bankası
Türkiye İş Bankası
Türkiye Ziraat Bankası
İzmir şubeleri 10 Mayıs 1937 tarihinden iş'arı ahire kadar gişelerini aşağıda yazılı saatlerde açık bulunduracaklardır.

8,30 dan 12,30 a kadar
Cumartesi günleri:
8,30 dan 11,30 a kadar

Düşündüklerim

Biz-tabiat ve bahar..

Bahar geldi. Toprak ana, göğsünün bütün tazeliği, bütün verimliliği, bütün zevki ve şiriyeti ile, dünyanın bu en güzel parçasını hiç durmadan süslüyor, işliyor.. Kırlar, en büyük san'atkârların dokudukları geniş, sonsuz hayalleri andırıyor, bastıkça güzelleşecek fakat, basan yok!.

Bizde henüz tabiati sevmek terbiye ve itiyadı da teessüs etmedi..

Yaprağını, çimenini, çiçeğini sıksanız esans damlıyacak olan bu güzel, bu rengârenk ovalarda, dağlarda, serseri köpekler, ihtiyar kaplumbağalar ve birkaç yolcudan başka kimse yok..

Baharı her sene yazık eden, zevksizliğine kurban veren bizler, şehrin çatısından, kahvehanesinden, mikroplu, pis sokaklarından bir türlü çıkamıyoruz.

Hava, güneş, renk, koku ve hürriyet içindeki şaheser baharlar, gelin olamadan ölmüş dilber kızların geçirdikleri ıstırabı hissediyorlar..

Sıhhat, neşe, ruh açıklığı istemiyoruz biz..

Kahvehanenin lâklakası ve dumanı, daha tatlı geliyor bize.. Bir tavlanın, nargilenin sesi, bir gül dalı üstünde öten güzel bülbülden fazla zevk veriyor.

Ömrümüzde kaç gün, bir bahara gidip, ciğerlerimizi şişirdik ve tıpkı, onun ebedî, tik? İçimizde neleri var ki, enfes bir mehtaba başını kaldırıp bakmamıştır?.

Egenin baharı, mehtabı, şiri, dünyanın en boşa harcanan bir servetidir. Havada kokan baharı, meyhanenin kızarmış köfte ve sarmısaklı cacık kokusile mübadelede tereddüd göstermiyen bizler, onun içindir ki, bedbin, neşesiz, heyecansız ve şiirsiz..

Dahası var:

Tarihin Ege üstündeki hazinelerini görmek - hem de bahar içinde görmek- gibi ayağımızın dibine serilip bize yalvaran fırsatları, kabuğuna çekilmiş bir mahlûk inadile, mütemadiyen tepiyor ve beri taraftan da, (turizm) diye söylenip duruyoruz.

Bizzat görüp ziyaret etmediğimiz, hatta isminden, cisminden, tarihinden haberdar olmadığımız yerlerin bir turizmi olabileceğini hiç sanmıyorum.. Oralara evvelâ bizim gitmekliğimiz, bizim tırmanmaklığımız lâzımdı. Onları, evvelâ biz tanıyacaktık.. Fakat ne hazindir, âsarıatika muhipleri cemiyetinde aza olup ta Bergama ve Efes harabelerini bile görmiyenler var..

Zavallı baharlar, zavallı eserler!..

Ve, köstebek gibi gözünü açmadan dolaşan kör zevkimiz!..

Orhan Rahmi Gökçe

Amerikalılar

Bizden deve alıyorlar

İstanbul, 3 (Hususî) — Amerikalılar, memleketimizden deve alıyorlar.

Franko, ingilterenin notasına red cevabı verdi

— Başı 1 inci sayfada —

kızıl sahillere serpilen torpillerden birine çarpmıştır.

Kaza zırhlının verdiği işarete itaat etmiyen bir İngiliz gemisinin takibi esnasında vukubulmuştur.

Mürettebat gemiyi tam bir intizam içinde tahliye etmiş ve bu müddet zarfında ne bir hükûmet tayyaresi ne de bir hükûmet gemisi görülmüştür.

Bilbao, 2 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

"Asilerin altı bombardıman tayyaresi ile birçok avcı tayyareleri Bilbaoyu ve Bilbaoya gitmekte olan birçok mültecilerin bulunmakta oldukları civardaki yolları bombardıman etmişlerdir.

Müteakiben asilerin tayyareleri limanı ve limanda demirlemiş olan bir İngiliz torpido muhribini bombardıman etmişlerdir. Muhrip mukabeleye hazırlanırken tayyareler şehrin merkezine doğru yollanmışlardır.

Milisler sahil boyunca harekât icra etmekte olan bir İtalyan müfrezesini tamamile bozmuşlar ve birçok harp malzemesi ile bir takım vesaik ele geçirmişlerdir. Birçok İtalyan esir edilmiştir. Düşmanın zayıatı üç bine baliğ bulunmaktadır.

Bilbao, 3 (A.A.) — Resmî bir kaynaktan Biskaydeki asi kuvvetler arasında meucud yabancı kıtaat hakkında şu malûmat tebliğ edilmektedir:

20 martta Biskay kuvvetlerini yeni Alman müfrezeleri takviye etmiştir. Alman erkânı harbiyesi Vitoriada bir yıldönümü günü Alman ileri gelenlerile diğer memurlar erkânı harbiye önünde geçid resmi yapmışlardır. Alman erkânı harbiyesinde gizli radyoları meydana çıkarmak için bir posta mevcuddur. Evelce de bildirildiği gibi 26 nisanda Sen Sebastiyana iki bin Alman ihraç edilmiştir.

Sen Jan Doloz, 3 (Radyo)— İngiliz Bredvil vapuru iaşe maddeleri yüklü olduğu halde Bilbaoya hareket etmiştir. İngiliz vapuruna iki muhrib refakat etmektedir.

İki Fransız torpido muhribi de Bilbaoya gidecek ve çocuk, kadınlardan bir kısmını alacaktır.

Salamanka, 3 (Radyo) — Bütün asi İspanyada, büyük Napolyona karşı kazanılmış zaferin seneidevriyesi merasimi yapılmıştır. General Franko, karargâh balkonundan halka bir nutuk irad etmiştir.

San Sebastiyen, 3 (Radyo) — General Mola kuvvetleri Bilbao üzerine ilerlemekte devam ediyor. Bilbaonun şimal ve şark tepeleri süngü hücumile alınmıştır. Asi kuvvetler halen Bilbaodan 14 kilometre uzaktadırlar.

Salamanga, 3 (Radyo) — General Franko, İngilterenin Bilbaonun tahliyesi hakkındaki ricalarına ehemmiyet vermemiştir.

Bu hâdise Londra efkârı umumiyesinde menfi tesir husule getirmiştir.

General Franko, İngilterenin notasına katî surette red cevabı vermiştir.

Londra, 3 (Radyo) — İngiltere Hariciye Nazırı Eden bugün avam kamarasında beyanatta bulunarak, General Frankonun bütün arzusuna rağmen Bilbaonun çocuk ve kadınlardan tahliyesi için İngilterece yardım edileceğini söylemiştir.

Londra, 3 (A.A.) — Royterin resmî mahfellerden öğrendiğine göre, general Franko Bilbaoda ecnebî konsoloslarının bulunduğu mıntakanın askerî harekâta karşı zamân altına alınmıyacağını İngiltere hükûmetine bildirmiştir.

Franko konsoloshanelerin fabrikaların bulunduğu mıntakalardan başka bir yere nakledilmesini istemiştir.

Bilbaodaki sivil ahalinin tahliyesi içinde de Franko İngiltere hükûmetine Bilbao limanındaki seyrüsefere karşı vesair askerî sebepler dolayısile silâhlı bir faaliyet göstermek icabettiği için tahliye işlerinin emniyeti temin edilmiyeceğini bildirmiştir.

Franko bahrî tahliyeyi bir hile olarak tavsif etmekte ve Bilbaoya kâkim olan kızılların sivil ahaliyi uzaklaştırdıktan sonra gemileri tahribetmek istediklerini iddia etmektedir. Franko demiştir ki:

— Tahliye plânına muvafakat etmek Bilbaonun tahribine iştirak etmek olur.

Franko tahliye için iki yol göstermektedir:

1 — Ahali ecnebi memleketlerine nakledileceğine Bilbao ile Santander arasında beynelmilel Kızılhaç teşkilâtı tarafından ihdas edilecek emniyet mıntakalarına nakledilecek mıntakaların askerî harekât için kullanılmıyacağına dair teminat vermesi lâzımdır.

2 — Franko taraftarları siyasî temayüllerini nazarı itibare almıyarak ihtiyarlarla kadınları ve çocukları nasyonalist İspanyaya kabul etmeğe muvafakat eylemiştir. Ancak bunlardan mücrim olanlar kabul edilmiyeceklerdir.

Bu tahliye plânları bir nezaket eseri olarak İngiltere hükûmeti tarafından Salamanka hükûmetine tebliğ edilmiştir.

Kadın, çocuk ve ihtiyarlardan mürekkep olan 5000 kişilik bir kafile Bilbaoyu derhal terkedeceklerdir. Bilbao makamatı ile yapılan itilâf mucibince tahliye edilenler için siyasî akide farkı gözetilmiyecek ve bunlar meyanında rehine bulunmıyacaktır. Bilbaodaki İngiliz konsolosu bu noktalara dikkat edecektir. Tahliye işlerinde kullanılacak olan gemilere hastahane bayrağı çekilecektir.

TAKVİM

Rumî - 1353	Arabî - 1356
Nisan 21	Sefer 22

MAYIS

1937 — **4** — 1937

Salı

Evkat	Ezan	Vasat	Evkat	Ezan	Vasat
Güneş	9,48	4,55	akşam	12	19,07
öğle	5,03	12,10	yatsı	1,44	20,52
ikindi	8,56	16,04	imsak	7,57	3,58

MAHKEMELERDE

Göztepe arkasında dağda bir vak'a

Kadın bayılmış, kocasını tehdid edip para almışlar

Göztepedeki dağ üzerinde karısı ile birlikte gezinti yapan şoför B. Zekiye hücum ederek bir lirasını gaspetmekle maznun çoban Halil ve Kemalin muhakemelerine dün şehrimiz Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. B. Zeki vak'ayı şöyle anlatmıştır:

— İzinli idim, hava almak maksadile beş yaşındaki kızım ve karım ile gezintiye çıkmıştım. Küçük kızım papatya toplamakla meşguldü. O sırada Halil ansızın, elinde koyun kırkmağa mahsus büyük bir makasla önüme geldi. Makası göğsüme dayadı, cebimde bir lira para vardı, verdim, daha para istedi, yoktu, hatta cüzdanımı çıkarıp gösterdim. O sırada karım bayıldı. Karısı Bayan Emine de dinlendi, vak'ayı aynı şekilde anlattı ve dedi ki:

—Halil, kocama hücum edince ben kocama yardım etmeğe hazırlanıyordum. O sırada Halilin arkadaşı Kemal, elinde uzun bir çoban sopası ile, izbandud gibi karşıma dikildi, düşüb bayıldım.

Maznun Halil ve Kemal ise vak'anın şeklini tamamen başka bir tarzda anlattılar ve dediler ki:

— Bu şoför; kadın ve çocukla yanımızdan geçti, üç tarafı duvarla çevrili yıkık bir yere girdi. Çocuk dışarda do-[illegible] manalı bulduk, gidip baktık, kadın mantosunu yere sermişti, erkekle kadın çirkin bir vaziyette idi. Derhal:

— Bu ne rezalet.

Dedik.

— Aman şu parayı alın da bizi karakola haber vermeyin dedi, o sırada kadın bayıldı, bize parayı kendi rızasile verdi, hattâ o vakit yanında bulunan kadın, şimdi mahkemede bulunan bu kadın değildir, o kadın, daha genç ve güzeldi.

Reis, davacılara sordu, davacılar:

— Hayır, böyle birşey yoktur. Biz oturuyorken ansızın tehditle para almağa kalkıştılar.

Dediler.

Şahid sıfatile dinlenen Arap Hasan, polis karakolu komiser muavini Bay Esad ve polis Bay Fadıl şikâyet üzerine evvelâ Halili yakaladıklarını, inkâr ettiğini, fakat Halilin verdiği eşkâl üzerine Kemali yakaladıklarını, Kemalin, herşeyi itiraf ettiğini, Halilin makasla hücum ettiğini anlattığını söylediler.

— Maznunlar, karakolda da şoför B. Zeki ile kadını fena vaziyette yakaladıkları için tarafından kendilerine rıza ile para verildiğini söylediler.

Kadın ve erkeği karakola getirdik, o vakit maznunlar:

— Bizim gördüğümüz kadın bu değildi, o kadın daha genç ve güzeldi dediler.

Bazı şahidlerin celbi için muhakeme başka bir güne bırakıldı.

Ödemişte pamuk cinsleri

Ödemiş kazasında pamuk ekmek için hazırlık yapan müstahsılların azlığı nazarı dikkate alınmış ve bu kazaya evvelâ bir ton Akalala pamuk tohumu ayrılmıştı. Fakat hükûmetimizin pamuk ekimine verdiği ehemmiyet neticesi olarak Ödemiş havalisindeki müstahsıllardan çoğu pamuk ekmek için hazırlanmışlar ve bu sebeble İzmir ziraat müdürlüğünden fazla pamuk tohumu istemislerdir. Sonradan ton Akala pamuk tohumu verilmiş ise de bu miktar da az geldiğinden biraz daha tohum istenmiştir.

Vilâyet, Ödemiş pamuk müstahsıllarının bu dileğini Ziraat Vekâletine bildirmiş ve bir miktar daha pamuk tohumu istemişti.

Dün telgrafla gelen cevabda Vekâlette tevzi edilecek hiç pamuk tohumu kalmadığı ve yerli kapalı kozalar hastalıksız olduğundan Ödemişte pamuk ekmek istiyen müstahsıllara bu yerli tohumlardan verilmesi bildirilmiştir.

Kuşadasında kesilen ehlî hayvanlar..

Kuşadası belediye mezbahasında Mart ayı içinde 60 kuzu, 80 oğlak, 54 dana olmak üzere 194 baş hayvan kesilmiştir.

ZABITA

Hırsızlık

İkiçemelik caddesinde Mehmed oğlu Kadri, 174 sayılı fırından Ahmed oğlu Necatiye ait bir pantolonu çaldığından yakalanmıştır.

Elmas taşlı küpe

Kuyumcular çarşısında Refael oğlu Yako Kohen, İsmail oğlu Hamidin dükkânından 150 lira kıymetinde bir çift elmas taşlı küpe çaldığından küpe ile yakalanmıştır.

Pul hırsızlığı

Gazi bulvarında Refael oğlu Yako Kohen, pul bayii Sait oğlu Rızanın dükkânından 60 lira değerinde muhtilif miktarda damga pulu çaldığından bir miktar pul ile yakalanmıştır.

Enginar hırsızlığı

Tepecik Bahçeler sokağında Etem oğlu Hüseyinin bahesinden enginar çalan Mehmed oğlu Süleyman ve Abdullah oğlu Süleyman yakalanmışlardır.

Bisiklet çalmış

Karşıyakada Fahreddinpaşa caddesinde Hüseyin oğlu Şükrünün, Alyoti oğlu Kabyotun elindeki bisikleti alarak kaçtığı şikâyet edildiğinden bisikletle birlikte yakalanmıştır.

Erik çalmak

Mersinlide İbrahim oğlu Mustafa, Ahmed Kadrinin bahçesinden enginar ve erik çaldığından yakalanmıştır.

Yankesicilik

Kemer caddesinde Hasan oğlu Mehmed ve Selâhiddin oğlu Selâhiddin, Osman kızı Nerminin mantoşu cebinden yakalanmışlardır.

Yaralamak

Karşıyakada Suzan sokağında Hüseyin oğlu Mehmed Hulûsi, 10 yaşlarında Yusufu bıçakla parmağından yaraladığından yakalanmıştır.

Bıçakla yaralamak

Kemerde Çatalçeşme mevkiinde Tevfik oğlu Nusret, Mehmed oğlu Saffet, Nazif oğlu Abdullahı bıçakla yaraladıklarından yakalanmışlardır.

Dövmek

Eşrefpaşa otomobil durak yerinde Osman oğlu İlyas, Abdullah oğlu Hamdiyi dövdüğünden yakalanmıştır.

Kadınlar arasında

Karşıyaka Çocuk yuvası önünde Süleyman kızı Sabiha, Lemin kızı Belgüzarı dövdüğünden yakalanmıştır.

Mahkemede deli taklidi yapan iki sabıkalı

Biri karanfil yuttu, öteki ekmeği ayak altında çiğnedi

Dün Asliyeceza mahkemesinde şayanı dikkat ve gürültülü bir muhakemeye başlanmıştı. Maznunlar sabıkalılardan Suphi ve Cideli Hüseyindir. Bundan bir müddet evel Suphi Keçecilerde esrar satarken yakalanmış ve karakola götürülürken Cideli Hüseyin, polislerin vazifelerine müdahale etmiş, Suphiyi kaçırmağa çalışmış, hatta elinde bulunan bir tencereyi taharri memuru B. Cavidin başına vurarak yirmi gün işine mani olacak derecede yaralamıştı.

Asliyeceza hâkimi B. Ramazan, maznunlardan Suphinin hüviyetini tesbit ederken:

— Kaç yaşındasın?

Diye sormuş, Suphi:

— Kırk, elli, altmış yaşında varım maşaallah. Demiştir.

Reis:

— Nasıl 45-50 diyorsun, sen gençsin.

Deyince, Suphi, muhafaza için yanında bulunan jandarmaya:

— Sen söyle ben elli yaşında yok muyum?

Demiştir. Cideli Hüseyin de isticvabı esnasında karakolda dövüldüğünü söylemiş, Suphinin haksız yere tutulduğunu anlatmağa çalışmıştır. Halbuki Suphi, üzerindeki esrarla tutulunca esrarı ağzına atarak yutmağa teşebbüs etmiş, polisler, esrarı yutarak zehirlenmesine mani olmak için boğazını sıkmışlar ve Suphi, yutamadığı esrarı bir şu kuyusuna tükürmek suretile atmıştı. Fakat dilinin altında kalan bir miktar esrar elde edilmişti.

Cideli Hüseyin müteaddid sabıkalı bir şahıstır. Evelce de Ağırcezada muhakemelerinden birinde aleyhinde şahidlik yapan bir polis memurunun başına kundura ile vurmuş, polisi yaralamıştı. Hâkim, sabıkasını sordu, Hüseyin:

— Ne diyeyim, kaç tane diyeyim bilmem ki.. Sayısını ben de şaşırdım, dedi.

— Hangi suçlardan mahkemeye verildin?.

— Her işten. Doğdum doğalı hapisaneye girip çıkıyorum.

— Bu kadar hapiste kaldın hâlâ akıllanmadın mı?.

— Benim zorum kafamda.. Vücudumda birşey yok... Bu kafa bir türlü akıllanmıyor. Bu kafa bende iken ben hapisaneden kurtulamıyacağım Bay reis.

Bu sözlerden sonra sabıkalı Hüseyin:

— Ben başımı yıkamak istiyorum diye tutturmuş ve mahkeme salonundan çıkıp gitmek istemiştir, fakat yanında duran jandarmalar, onun bu hareketine mani olmuşlardır. O sırada Hüseyin:

Jandarmaların elinden kurtulup kaçmak istemiş:

— Bırakın beni, gidip başımı yıkıyacağım, yoksa şimdi şuraya düşer, bayılırım. Siz insan değil misiniz, insan halinden anlamaz mısınız?

Diye bağırmağa başlamış, Adliye koridorlarında dolaşan halk, bu gürültü üzerine üst kattaki Asliyeceza mahkemesi salonu önünde toplanmışlardır. Bir aralık hâkim Bay Ramazan, jandarmalara:

— Götürün bunu.. Başını yıkasın.

Demiştir. Hüseyin önde, jandarmalar peşinde Adliye binasının alt katına inmişler ve Hüseyin, bir hamlede başını havuzun içine sokarak yıkamıştır.

Ondan sonra tekrar hâkim önüne getirilen Cideli Hüseyin, sükûnet bulmuş gibi görünüyordu. Bir komiser, şahid sıfatile dinlendi, Suphile Hüseyinin yaptıklarını anlattı, Hüseyinin, karakola götürülürken hükûmetin manevî şahsi-[illegible] söylediğini anlattı.

Bu sırada maznun Suphi, elinde bulunan kırmızı bir karanfili ağzına attı ve çiğniyerek yuttu, daha sonra ceketinin iç kısmından bez parçaları kopardı, bunları da çiğnedi ve yuttu. Mahkemede bulunan dinleyiciler, iki maznunun garip hareketlerini dikkatle takip ediyorlardı.

Maznun Hüseyin, aleyhinde şehadet eden polis komiserine hitab etti:

— Bay komiser, çoluk çocuk sahibisin, doğru söyle beni karakolda döğmediniz mi?

Komiser:

— Hayır, dedi. Bundan fena halde hiddetlenen Cideli Hüseyin, elinde bulunan bir parça kuru ekmeği yere fırlattı ve ayağını kaldırarak bütün hızile ekmeği çiğnedi, komisere doğru tüükürür gibi bir hareket yaptı, küfre başladı. Hâkim, kendisini susturdu, komiser:

— Söylediği fena sözler zabta geçsin, davacıyım.

Dedi. Hüseyin:

— Bu çiğnediğim ekmek beni kör etsin, yalan söylüyor.

Diye bağırıyordu. Bu sırada maznun Suphi, yerde çiğnenmiş duran ekmek parçasını aldı, ağzına attı ve çiğnemeğe başladı. Dinleyiciler, gördükleri bu gayri tabiî hareketlerden gülmek mi, gülmemek mi lâzımgeldiğini tayin edemiyorlardı.

Birkaç şahid gelmemişti, bu şahidlerin zorla getirilmelerine karar verdi, mahakemeyi, başka bir güne bıraktı.

RADYO

Bugünkü program

İstanbul radyosu

Cündüz neşriyatı: Saat 12,30-14 Türk musikisi, havadisler, plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 dans musikisi, 19,30 konferans, 20 Bn. Belma ve arkadaşları tarafından Türk müsikisi, 20,30 B. Ömer Riza tarafından arapça havadisler, 20,45 B. Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, 21,15 stüdyo orkestrası, 22,15 ajans ve borsa haberleri, 22,30 seçilmiş musikî parçaları.

Belgrad radyosu

Saat 20,45 te Türkçe havadisler.

Zehirli peynir

Üç kişide zehirlenme alâmetleri görüldü.

Evelki gün yidikleri peynirden zehirlenen üç kişi, İzmir Memleket hastanesinde tedavi altına alınmışlardır. Bunlardan Mustata oğlu İsmail, İkiçeşmelikte Makara sokağında bakkal Aziz oğlu İsmailden alıp yidiği peynirden zehirlenmiştir.

Beyler sokağında oturan Mustafa oğlu Fethi ve Selim de Uzunyolda bakkal Mustafadan aldıkları peyniri yidikten sonra zehirlendiklerini anlıyarak hastaneye gitmişlerdir. İki bakkal da tutulmuş, haklarında tahkikata başlanmıştır.

Torbalı mezbahasında

Torbalı belediye mezbahasında Nisan ayı zarfında 16 koyun, 3 keçi, 524 kuzu, 1 oğlak, 4 inek ve 14 dana olmak üzere 562 baş hayvan kesilmiştir.

Atillâ'nın Definesi

Tarihe müstenid zabıta romanı

Nakleden: F. Ş. Benlioğlu

69

şimin bu plânına gardiyan muhalefet etmese..

Diye söylendi.

Diyan böyle düşünmekle beraber, vaziyeti pek berbad olan doktor Bilze yardım ediyordu. Gardiyanın karısı da bu yardıma iştirak etmekte idi. Fakat doktor 16 saatten beri bir lokma yemek yememişti. Buna rağmen dinç ve kuvvetli bir adam olan doktor çok memnundu. Hem kendisi kurtuluyor, hem de madmazel Gizel kurtulmuş oluyordu.

Ve kendisi toplanınca ilk iş olarak:

— Çok teşekkür ederim. Her cihetten kuvvetliyim artık.

Dedi, sonra gardiyana dönerek:

— Breş, dedi, kunduralarımı çıkarınız.

Ve gardiyan iğilirken kulağına yavaşça:

— Bu genç kadın kimdir?

Diye sordu. Gardiyan:

— Madmazel Diyan Oberten, yani mösyö Lükün hemşiresi.. Bize, dostturlar. Bize yardım için gelmişlerdir. Piyer Malen geldiklerini bana haber verdi, sizi kurtarmak için iki fazla insan, iki fazla kuvvet demektir, diye düşündüm, kendilerini içeriye aldım.

— Çok iyi hareket ettin azizim..

Bu sözler, zahiri bir memnuniyet ifade etmesine rağmen tuhaf ve isteksiz bir şekilde söylenmişti.

Zavallı doktor, madmazel Gizeli aklına getirdiği vakit Lük Oberteni de düşünmekten geri kalamıyordu.

Evet, doktor Bilz, zavallı ve bedbaht idi. Buna şüphe etmek doğru olamazdı. Çünkü hâdiseler biribirini seri ve kendi aleyhinde olarak takib ediyorlardı. Zavallı adam kendi kendisine:

— Eyvah, diye söylendi, Gizeli ben değil, Lük Oberten kurtarmış oluyor. Maamafih, Breşvoçun yardımı olmadan Gizeli kurtarmak mümkün değildir; bu gardiyanı firar fikrine yardım ettiren de benim, amma...

Doktor, biraz durdu ve düşündü, sonra:

— Benim, amma firar plânına filen riyaset eden gene Lüktür. Bu da madmazel Gizelin Lükü veya beni tercih edeceği şu anda aleyhimedir. Madmazel Gizel kurtulduktan sonra benim zevcem olmağı kabul etmiş ve bana söz vermiştir. Bu sözünü inkâr etmiyecektir; fakat hayatının sonuna kadar benden nefret edecektir. Bu vaziyet karşısında benim mevkiim de hain, zalim, hodgâm Ploçun aynı olmıyacak mıdır?

Diye düşündü.

Belki daha çok zamanlar bu mesele üzerine düşünüb kalacaktı. Fakat gardiyan kendisini iş başına davet etti ve:

— Mösyö silâhlanınız rica ederim.

Dedi.

Doktor Bilz, Vikont Ploçun karyolasının altında mühim miktarda ve kuvvetli silâhlar ve mühimmat bulunduğunu biliyordu. Trolveş şatosunda kullanılan ve dünyanın başka bir yerinde emsali olmıyan bu silâhların nasıl kullanılacaklarını ve ne gibi işler göreceklerini de biliyordu.

Doktor Bilz iki tabanca aldı; birisi uyutucu mermi atıyordu, diğeri de dumdum kurşunu atan bir silâhdı.

Gardiyan, doktorun silâhlandığını gördüğü vakit:

— Artık gidebiliriz, dedi, gidelim, bizi bekliyen mösyöleri ve madmazel Gizeli de alalım.

Gardiyanın Gizel ismini zikrettiği anda doktorun da aklına rakibi Lük Oberten geldi ve:

— Mösyö Lük Oberten kendisini burada beklemekliğimizi söyledi sanıyorum.

Dedi.

— Evet, hakkınız var!

Ne olursa olsun, doktor sabık mahbusunu takdir etmekten geri kalamıyordu. Bu genç çok sağlam bir kafaya ve kuvvetli sinirlere sahibdi. Karşısındakine hemen hürmet

— Sonu var —

Eski eserler

Bergama müzesi çok güzel bir eserdir

Yeni bazı eserler bulundu. Kermes bayramı hazırlıkları devam ediyor

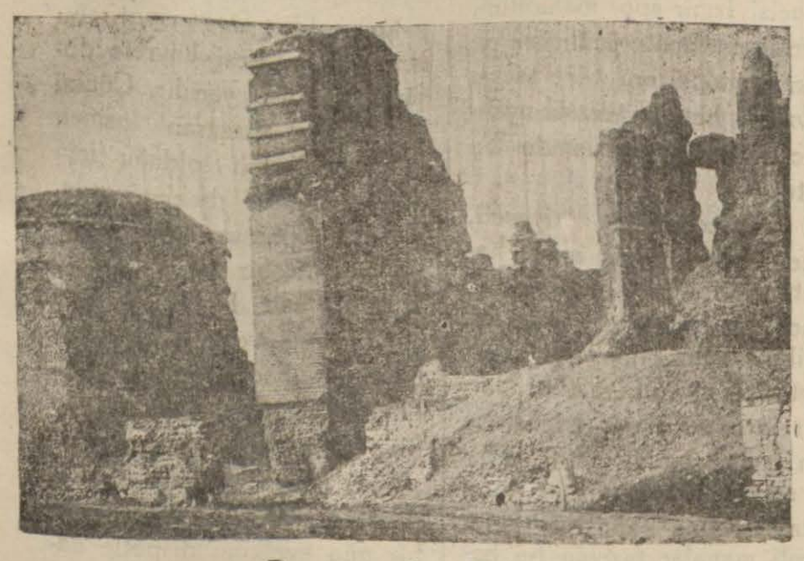

Bergama harabeleri

Selçuk - Belevi mıntakası antikite işlerini bitirdikten sonra Bergamaya giden Müzeler direktörü Selâhiddin Kantar İzmire dönmüş, yapılan işler hakkında şunları söylemiştir:

Bergama müzesi

Bergama müzesi, mazrufuna göre yapılmış bir zarftır. Orijinal bir vasıf ve şekil taşımaktadır. Mimarî tarzı Şark-İyon istili gösterir. Etrafı kapalı sayvan, direkler arası -örtülü portik- ile çevrili dört köşe bir avlının dibinde, bu dört köşe içine dahil olmak üzere müstatil bir dıl' üstünde biribirinden girme salonlar yahut odalar.. Gözlerin önüne bir Kârvansaray, bir İyon Ağorası geliyor.

Gerek avlusu gerek salonları için güneş, ziya, renk ve şua tertibatı da ona göre düşünülmüştür. İçeriye girince, insan kendini şaşırtmaz, süzgün, duru bir aydınlık içinde bulur. Eserleri ruh sükûnu ve kalp ferahı ile ziyaret, tetkik eder. Bergamanın bütün eserleri orijinaldir. Ar ve felsefe Bergamada başka bir hususiyet almıştır. Aynı devir mahsulü, aynı şekilde eserler arasından derhal seçilebilirler. Vakıa Efez ve Milet Bergamadan büyük ve âsarca daha zengin iseler de - Bergama 80000, Efez ve Milet 100000 nüfuslu idiler- Bergama eserlerindeki incelik ve zarafet bunlarda yoktur. Klâsik ve Elenistik eserler itibarile de Bergama zengindir. Hulâsa çok güzel olan bu müzenin çok çalışkan, mesleğinin âşıkı, hüsnütabiat ve zevk sahibi, Osman Bayat Tekin namında bir direktörü de vardır. Onu ne kadar takdir etsek azdır.

Araştırmalar:

Bergamanın Tekke boğazındaki tepe üzerinde sondaj yapıldı. Bu tepe eski bir kabristandır. Burada bir mezar bulduk. İçinde çok güzel avani çıktı. Daha evel burada bulunmuş diğer bir mezardan topraktan mamul iki tane tiyatro maskesi elde edilmiştir. Herikisi de çok kıymetli şeylerdir. Hele birinin dişleri olması kıymet ve nedretini artırıyor.

Havaların müsaadesizliğinden Poyracık köyünde sondaj yapılamıyarak sonraya bırakıldı.

Tamir işleri:

Bergama müzesinde restore ve tamir edilecek başka eserlerin de plânı çizildi. Kızılavlu Bazilikasile Eskülâp hastanesinin mermer kaplamalarını yerlerine koymak ve yapıştırmak işleri de devam ediyor.

Mükemmel bir buluş:

Şimdi çok güzel ve çok orijinal birşey daha var ki bizde ilk defa oluyor. Bunu da düşünen, bu yüksek buluşu bulan kıymetli ve sayın valimiz Fazlı Güleçtir. Mayısın 22 sinden 28 ine kadar sürmek üzere bir müddettenberi Bergamada Kelmes eğlenceleri hazırlanıyor. At koşuları, lobut, cirit, kalkan, zeybek, benk oyunları ve bahusus Akropol tiyatrosunda temsiller.

İstanbul şehir tiyatrosu Bergama Akropolundaki kadim tiyatroda üç temsil verecektir. İşte bu bizde ilk defa yapılan birşeydir zannediyorum.

Bergamanın bu Kermes eğlencelerine gidecekler için her türlü konfor, kolaylık ve ucuzluk hazırlanıyor. Otellerden de başka evlerde de rahat yataklar ihzar edilmektedir. Akropol yolu da tesviye ediliyor. Oraya bir de telefon çekiliyor.

Selçuk minaresi:

Bergamada Arap camii denilen eski ve çok kıymetli bir Selçuk eseri vardır ki, camisi yıkılmış, yalnız minaresi kalmış, etrafı bir harabezara dönmüştü. Bergamanın çalışkan yeni Evkaf memuru Faiz Aytüncenin gayretile bu harabelik şimdi gülüstana döndü. Etrafı duvarlarla ve parmaklıklarla çevrildi. Ortasına hoş fıskıyeli bir havuz yapıldı. Ve geçen gün töreni oldu. İşte şimdi bu kıymetli ve eski Türk abidesi orada, yeni güzel yerinde elmas gibi parlıyor.

Halkevi köşesi

1 — Bugün saat 17 de müze ve sergi komiteleri toplantısı vardır.

2 — Evelce ilân edildiği halde, çocuk bayramı hazırlıkları münasebetile geri bırakılan (Spor ve çocuk) mevzulu konferans, 6 Mayısta saat 18 de, çocuk hastalıkları mütehassısı Bay Ali Agâh Dinel tarafından verilecektir.

Pehlivan güreşi

Çocuk esirgeme Kurumu genel merkezinin, Türkiye baş pehlivan müsabakası bu sene 21, 22, 23 Mayıs tarihlerinde Ankara stadyumunda yapılacaktır. Baş pehlivana (500) lira mükâfat ile bir madalya diğer pehlivanlara da (700) lira mükâfat verilecektir.

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinde pehlivanların kaydına başlanmıştır.

Çimdikler

Su destisi

Geçen gün bir gazetede okudum. Evli bir kadının evine giren bir cüretkâr, kadının feryadı üzerine kendisini balkondan atmış, bacağı kırılmış..

Gene geçenlerde, bir çapkını yakalamışlar, sıcak su kazanının içine daldırmışlar, herifi yarı pişmiş vaziyette çıkarıp bırakmışlar..

Su destisi, su yolunda kırılır.. Tesadüf, bazan şeytanlaşıp insanın ayaklarını dolâştırıyor. Kendi yakın, hem de çok yakın akrabamdan -Tanrı rahmet eylesin- bir zat vardı... Amcası kendisini Mısırda tahsile çağırmış. Muhit te zengin muhit ve o akrabam, yakışıklı, güzel, zeki bir genç... Arap kadınları mal bulmuş mağribî gibi, etrafını sarınca, bizimkide kapıp salıvermiş. Bir gün, bir sarayın sokağının önünden defaatle geçerken, yakalanmış, tam beş yüz sopa...

Nihayet Trablusa, oradan da Fasa kadar kaçmağa mecbur kalmış. Oradan da getirtmişler ve İskenderiyeden tebide mecbur kalmışlar. Bizim yakın akraba, Giride giden bir gemiye bindirilmiş. Tesadüf; gemide de Hanyalı gayet güzel bir kız varmış. Hareketinin aynı günü, aşk köftesini fırına vermişler ve önce gemide iki âşık, kamaranın bazı eşyasını tutuşturarak gemiyi ateşlemişler, fakat söndürülmüş..

Bizimki, Kandiyede bir nişanlısı bulunduğu halde postu serip kalmış, fakat Hanya palikaryaları da farkına varmış ve bir gece, kendisini meyhanede öldürmeği kararlaştırmışlar.. Rahmetli şöyle anlatırdı:

— Tabanca, bıçak, ustura, hepsi de vardı onlarda.. Ben, tehlikeyi sezmiştim. Beni bulunduğum köşede muhasaraya almışlardı. Kapıdan çıkmaklığım imkânsızdı. Bir aralık içlerinden birinin sapsız bir usturayı avuç içinde ayara vurduğunu gördüm. Bana, karşıdan bir hamle yapacaktı. Bir an içinde tabancamı çektim ve meyhanenin tavanında sarkan gaz lâmbasına bir kurşun sıktım. Meyhane zifiri karanlıklara gömülmüştü. Ben de bir hamlede, kendimi sağ taraftaki pencerenin camlarını kırarak dışarı attım, Hanyadan kaçtım. İskandalların duyulacağını bildiğim için Kandiye civarında, çok yakından münasebettar bulunduğum bir köye gittim. Misafir olduğum evin karşısında, gayet güzel bir kadınla derhal tanıştım ve üç gün sonra gece vakti evine gittim.. Amma, âşıklar sersem olur, deler, köyün hıristiyan delikanlıları her şeyin farkında imişler. Gece bizi bastılar ve ben, karanlıkta - hem de kış vakti ve kar yağarken - kendimi evin arkasındaki bir uçuruma atarak hem o kadını, hem de kendimi kurtardım. Fakat bacağım kırıldı ve ertesi sabah bu köyün, benim ailemden çok iyilik görmüş bir papazı tarafından kurtarıldım, başka köye götürüldüm ve 3,5 ay sonra şehre gidebildim.

Rahmetli, bunu müteakıp ilâve ederdi:

— Su testisi, su yolunda kırılır!

Çimdik

Tarihî tetkikler:

Manisa Mezar kitabeleri

Manisa ilbayı sayın B. Lütfi Kırdara saygılarımla

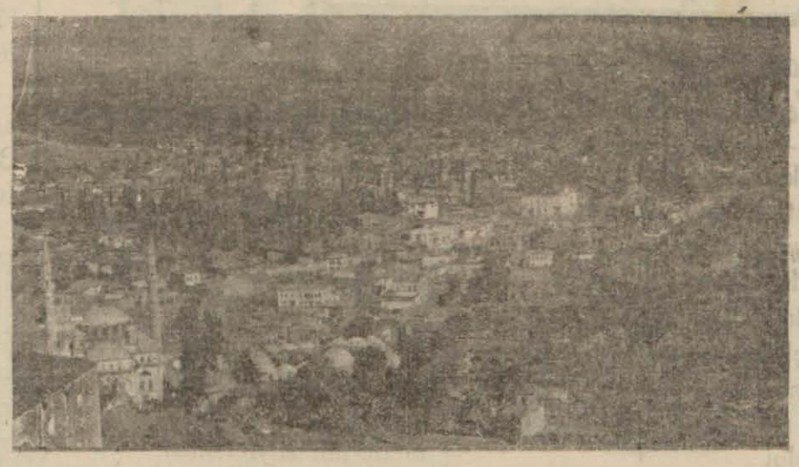

Manisadan bir görünüş

Manisa Gazi okulu öğretmenlerinden Bay Kemal Özer Manisa tarihini ve asarını tesbite medar olmak üzere Manisa mezar kitabeleri üzerinde esaslı bir tetkik yapmış ve bu tetkikin neticelerini gazetemize vermiştir.

Genç muallimlerin bulundukları muhitin tarih, sanat, içtimaî hayat, folklor vesaire gibi mevzuları üzerinde ısrarla durmaları, her zaman için çok faydalı ve güzeldir. Bu hususta muallimlere ve münevverlere düşen vazifeyi bir örnek olarak göstermek bakımından, muallim Bay Kemal Özeri takdir ediyor ve sözü kendisine bırakıyoruz:

Mezar taşlarının faydaları hakkında fazla söz söylemek bu hususta salâhiyetli adamlarının hakkıdır. Yurdumuzda; tedkiki güç ve yorucu olan mevzulardan birisi de mezar taş ve kitabeleridir. Bu son zamanlarda ehemmiyet verilmeğe başlandığını görmekle ne kadar sevinsek, öğünsek azdır. Mezar kitabelerinin vereceği faydalar, diğer kitabelerin temin edeceği faydalardan aşağı kalmaz. Bunlar öyle vesikalardır ki: zaptedilmiş rivayetlerin düzeltilmesine ve hatta tevsikine de yardım ederler. Mezar taşlarının yazı, şekil, nakış itibarile, Türk sanat tarihî noktai nazarından da büyük (önemleri) vardır.

Kemal Özer

Muhtelif asırların, sanat tarihlerini yazmak istiyen müverrihlerin başvuracakları en büyük ve en mühim tarihî vesikalar gene bunlardır. Hassaten; mezar taşlarının başlıkları bu hususta tedkike değer eserlerdir. Millî serpuşların başka başka zamanlarda ne gibi durumlara girdiklerini bunlar delâletile ve kolaylıkla öğrenmek mümkündür.

Ben; yurdumuzun çok tarihî bir köşesinin (Manisanın) mezar taş ve kitabelerini tedkik edip de bu eserciği meydana getirmeğe karar verdiğim zaman; muhtelif ilim adamlarımıza küçük bir yardımda bulunacağımı düşünerek sevindim..

Manisaya öğretmenlikle geldiğim zamanlarda bu tarihî memlekette birçok tedkike değer mevzular buldum.

Bu aziz yurd parçasının; çok eski zamanlardanberi sinesinde yaşattığı, birçok büyüklerin, (ünlülerin) bıraktıkları bir hayli âsarın, bir kısmı meydanda, diğer bir kısmı da Yunan işgalinde yanmış, harab olmuş, bazıları da muhtelif medenî âmillerle ortadan kalkmış.

Bu meyanda, bilhassa mezarlıklardaki sayıları fazla olan tarihî ve kıymettar taşların, bakımsızlık yüzünden kırıldığını, işe yaramaz bir hale gelmekte olduğunu, açılan yol, meydan, park gibi medenî ihtiyaçlar dolayısile yerlerinden kaldırıldığını gördüğüm için önce; işe buradan başlıyarak mevcud mezar taşlarını, kitabelerini tesbit etmeği düşündüm:

Manisanın (36) aded mezarlığını dolaştım. Buralarda bulabildiğim, görülebilen, eski mezar taşlarının fotografilerini aldım, kitabelerini aynen yazdım. Meşahire aid olmamakla beraber, yazılarının kıymetleri, taşlarının şekilleri, eskilikleri itibarile de kıymetli gördüğüm bazı mezar taşların fotograflarını, kitabelerini de almağı unutmadım. Mezar taşlarının bazıları bulundukları mezarlıklardan (Muradiye) (I) müzesine nakledilmiş olduğundan bunların fotografını almak mümkün olamadı. Yalnız kitabelerini yazabildim.

Fotograflarını aldığım mezar taşlarının hangi mezarlıklarda bulunduklarını bildirmekle beraber, mezarlarla münasebetleri olan bazı türbelerin de fotograflarını almağı ihmal etmedim.

Manisa mezar kitabelerini tetkike başladığım zamanlarda, Kültür Bakanlığı müzeler ve (antikiteler) direktörü sayın Bay Hâmid (Koşay) dan bazı izahat rica etmiştim. (Bay Hâmid) bunu benden esirgemediler. Kinderine burada borçlu olduğum teşekkürlerimi sunarım.

Manisa Gaziokulu öğretmeni
Kemal Özer

***

Manisanın iç ve dışındaki gezilen mezarlıkların isimleri

1— (Ulu) mezarlık, 2—Paşa mezarlığı, 3 — Nişancı paşa camii ve medresesi kabristanı, 4 — Alaybey camii kabristanı, 5 — Çeşnigir camii kabristanı, 6 — Ayni Alibey türbe ve kabristanı, 7 — (Ulu cami), İshak Çelebi türbesi, 8 — Eski ve Mevlihane ve kabristanı, 9 — (Ravak) Sultan türbe ve mezarlığı, 10 — Yedi kızlar türbesi ve kabristanı, 11 — (İvaz) paşa : Ayvazpaşa camii ve kabristanı, 12 — İbrahim çelebi camii mezarlığı, 13 —Hâki baba kabristanı, 14 — Şeyh camii ve (Köne) kabristanı, 15 — Araplar : Husrevağa camii mezarlığı, 16 — Türbe camii, türbesi, mezarlığı, 17— Çatal kabristanı (2), 18—Alibey camii kabristanı, 19 — Karaköy kabristanı, 20 — Beşparmak dede mezarlığı, 21 — Yukarıki İkilüle camii mezarlığı, 22 — Dış mahallede Haydar deresi mezarlığı, 23—Hatuniye camii (burada yalnız mütercim Rüşdü paşanın mezarı vardır), 24—(Müsellim) camii mezarlığı (bir arsa halindedir), 25 — (Ulu) cami altında Kadirî tekkesi mezarlığı, 26—Yeni cami mezarlığı, 27 — Çakallar mezarlığı (hususî aile mezarlığıdır), 28 — Çardak servi mezarlığı (3), 29—Garipler mezarlığı, 30 — Terzioğlu mezarlığı ve türbesi.

(I) Manisada yeni açılan müzenin ismidir.
(2) Manisanın asrî mezarlığı
(3) Bu mezarlık 7 parçadır.

Yeni neşriyat:

Ziraat gazetesi

Ziraat mektepleri mezunları cemiyeti tarafından ayda bir neşredilmekte olan "Ziraat gazetesi„ nin sekizinci yılının birinci sayısı da çıkmıştır. Gazete bu suretle sekiz yaşına da girmiş olmaktadır. İçinde meslekî güzel ve zengin malûmat vardır. Arkadaşımızı tebrik ve karilerimize tavsiye ederiz.

Yeni ipekböceği kılavuzu

Trakya umumî müfettişliği köy bürosu, bu nam altında, değeri 2 kuruşluk bir eseri yaymıştır. Eseri hazırlıyan Edirne ipekçilik ve böcekçilik okulu direktörü Asım Aykurttur. Eser, hakikaten küçük ve zengin bir kılavuzdur. Okuyunuz!

Yeni Adam

174 üncü sayısı çıktı. Bu nüsha ile Anatole Francein Episkürün bahçesi ilâvesinin 5 inci formasını veriyor. İçinde kollektif tiyatro, Hâmid için ne yapalım, çocuk bayramı, Alaka pedagojisi, Rusyadan dönüş, Yugoslavya demir ve çelik, akıl hastalıkları, hayatın yazıları, Hâmid anketine verilen cevaplar, iç, dış, sosyete kitap haberleri vardır. Tavsiye ederiz.

Trakya Dergisi

Trakya umumî müfettişliğinin çıkarmakta olduğu Derginin 8 inci sayısı, muhtelif ihtisas sahiplerinin ayrı ayrı mevzularda kaleme aldıkları zengin yazılarla intişar etmiştir.

Karilerimize, Trakyadan çok şeyler haber veren bu eseri tavsiye ederiz..

Çocuk esirgeme kurumu

Mart, Nisan aylarında Çocuk esirgeme kurumunun Çocuk bakım evinde (625) hasta çocuk muayene ve tedavi edilmiş, ilâçları parasız verilmiştir.

23 Nisan çocuk bayramında (1250) çocuğa kıymetli hediyeler verilmiştir, (450) çocuğa elbiselik ve çamaşırlık kumaş tevzi edilmiştir, (100) çocuğa ayakkabı yapılmıştır, (3000) çocuğa şeker dağıtılmıştır. On birer çocuklu üç aileye nakdî yardımda bulunulmuştur.

7

Meçhul Korsan

Yazan: M. Ayhan

Bu korsan kimdi?.. Acaba Safiye sultanla bir alâkası mı vardı?. Fakat ne münasebet?.

Kalbinde, henüz doğmuş bir aşkın verdiği tatlı bir saadet, bir rüzgâr fısıltısı vardı.

— Allahım -diye tekrarladı- onu düşmanlarından esirge!.. Ona, büyük kalbi gibi saadet ver!..

Mektubu saklamıştı. Altın çekici aldı ve gene konsolun kenarında sarkan altın, yuvarlak, yassı bir cisme vurdu.

Rozita girdi. Hizmetçi kız, onun yüzünde, bütün bir kalb heyecanını görmüştü..

— Emredin Sinorina!..

— Bütün bunları, senin namusuna tevdi ediyorum, sen iyi bir kızsın Rozita!. Beni fena mevkide bırakma!.

Hizmetçi kız, diz çöktü ve istavroz çıkardı:

— Allah şahidim olsun Sinorina!.. Hatta ölüm karşısında kalsam bile, bana, bunları faşettiremezler..

— İtimat ederim Rozita!.. Bu faziletini bir hediye veya kıymetli bir şeyle satın almak istemem. Seni de kendim gibi düşüneceğim..

— Eminim güzel Sinorinam! Zaten benim hiç bir ihtiyacım yok.. İltifatınızdan başka, esasen beş hizmetçi maaşı alıyorum ve ayrıca hediyelerinizle [illegible] sayenizde refah içindedir. Emir buyurursanız kahvaltınızı buraya getireyim..

— Getir, buraya getir!. Dışarıya çıkmak istemiyorum.. Bugün, odamda yapayalnız kalmak ihtiyacındayım.. Ziyaretçi gelirse, her kim olursa olsun, hasta olduğumu ve hiç bir kimseyi kabul edemiyeceğimi söylersin..

— Peki Sinorina!..

Kıyara, kahvaltıdan sonra yalnız kalmıştı. Artık aşkı anlıyordu. Kahramanlar sevmek te ayrı bir şeydi.. Kalbinde, itimat, gurur, haz ve aşk, elele vermişlerdi..

Fakat bunun neticesi ne olabilirdi!.

Meçhul korsan, hem Türktü, hem de Müslüman!.

Bundan başka, kendisi nişanlı idi ve, sevdiği erkek te, Venediğin düşman tanıdığı bir insandı. Binaenaleyh, aşkı, daha ilk ağızda bir takım müşküllerle, hatta imkânsızlıklarla karşılaşıyor, demekti..

İçine, garip bir kırıklık düşmüştü. Saatler geçiyordu. Yumuşak, geniş karyolasının ve kuştüyü yatağının üstünde, uyuşmuş gibi uzanıyordu.

Birdenbire kendi kendine sordu:

— O, annesinin Venedikli bir kadın olduğunu, ayrı bir babadan doğan kız kardeşinin de Osmanlı saltanatında rol oynıyan bir kadın olduğunu söylüyor.. Bu, kim olabilir! Yirmi sene evel, evet, bir Valinin kızı olan Bafoyu Türk korsanları ele geçirmiş ve Osmanlı padişahı sarayına götürmüşlerdi. Onun şimdi, bir padişah karısı olduğunu da biliyorum. Hatta adı Safiye imiş. Fakat ne münasebet? Tesadüf bu kadar fevkalâde bir hâdise yaratmak iktidarında mıdır. Hayır, zannetmiyorum.. Şu halde kim olabilir?.

Bu sualin de cevabı yoktu. Meçhul Korsan gittikçe, gözlerinde esrarlaşıyor ve kalın bir perdenin arkasına düşüyordu:

Ne yapacaktı, neye karar verecekti?..

Ve birdenbire ona itimat edebilir mi idi? İstikbalin neler hazırladığını nereden bilecekti? Kalbinde ona karşı duyduğu itimat ve gururun kendisine bir felâkete mal olması muhtemel değil mi idi? Hayat ihtimallerle dolu bir şeydi. Ölçüp biçmek lâzım geldiğini o da anlıyordu. Fakat kalbi, böyle bir şey dinlemek istemiyordu.

Bugün için yapabileceği şey, ancak sükût ve intizar olabilirdi..

— Evet, ileri gitmeğe gelmez!. Heyecanım geçsin de ondan sonra!...

Yerinden doğruldu ve pencereye yaklaştı. Tam bu sırada Dokanın mükellef Gondolunun sahil kapısındaki merdivenlere dayandığını gördü ve geri çekildi.

— İstemiyorum -diye mırıldandı- Gözlerimden heyecan damlıyor.. Ve her şeyi, bağırarak itiraf edeceğim.

Kendisini karyolasına attı ve uzandı..

Doka gelmiş ve saray müdiresi, Sinorinanın kimseyi kabul edemiyeceğini, istirahatte bulunduğunu söylemişti. Doka asabileşmiş, fakat ses çıkarmamıştı.

O gittikten sonra Rozita göründü:

— Bir saniye için rahatsız ediyorum güzel Sinorinam!. Doka geldi ve gitti..

— Çok güzel!. Vakit öğle oldu galiba!.

— Evet, yemeğinizi nerede yiyeceksiniz Sinorina?

— Bahçeye nazır salonda.. Perdeleri açınız ve saray müdiresine söyleyiniz, sofrada bulunsun, kendisi ile konuşacağım..

— Emredersiniz Sinorina!

Yemekte, dilber Venedik kızı, müdireden bir takım hesaplar sordu ve bu sualler, sanki bir ayrılığı, bir tanışmayı hatırlatıyordu.

Odasına henüz taşınmıştı ki, nişanlısı Dük Françeskonun sesini duyar gibi oldu ve titredi:

— Kahkahası bile sahtelikle dolu!

Diye mırıldandı.. Galiba müdire ile konuşuyordu. Filhakika Dük, nişanlısının kendisini kabul etmesi için rica ediyor. Müdire;

— Aldığım emirden başkasını yapamam muhterem Dük! Nişanlınız bilâ kaydüşart bu emri vermiştir. Hatta, Doka hazretleri de aynı cevabı almışlar..

Diyordu..

— Ya, demek Doka da tesrif ettiler?

— Evet asil Dük!.

Dük, bir kahkaha attı:

— Şu halde nişanlım, müstakbel saadetimizi tahayyül etmek için yalnız kalmak istiyor demektir. Onu rahat bırakmak isterim. Kendisine hürmetlerimi söylersiniz.

— Emredersiniz efendimiz!

O gider gitmez, Rozita gene geldi:

— Sinorinam, Dük te geldi gitti.

— Ne dedi?.

— Müstakbel saadetimizi tahayyül etmek için..

Kıyara derhal yüzünü buruşturdu:

— Yeter Rozita, sus kızım!.

— Peki Sinorina!..

Sevmemek, içte bir ıstırap ukdesi gibi mütemadî bir nefret taşımak ve buna mukabil, merasimin ve sureti zahirenin icaplarına uymak, ne zor şeydi? Hizmetçi kız çıkmıştı.. Kütüphanesine yaklaştı. Bir Lâtin şairinin eski ve güzel bir eserini indirdi. Bu manzum eser, sadece aşkı anlatıyordu..

— Sonu var —

Karşıyaka konserleri

Geçen Cumartesi akşamı Müzik Severler Sosyetesinin bu seneki konserlerinin altıncısı Karşıyaka kulübü salonunda mümtaz bir dinleyici kitlesi önünde verilmiştir. Konsere fülüt, viyola ve piyanonun çaldığı Leclan triyosile başlandı.

Zevkle dinlenen triyodan sonra Celâl Candaş refakatile Bellininin La Somnambulenini fülütle parlak bir şekilde çaldı.

Konserin üçüncü numarasını Ferid Hilminin Bay Rozati tarafından çalınan piyano Sonatı teşkil ediyordu. Ferid Hilminin bu çok beğendiğimiz ve cidden takdire değer bir kudretle kompoze ettiği Sonatı san'atkâr piyano hocası tarafından mükemmel bir tarzda çalındı ve çok alkışlandı.

Konserlerimizde genç kompozitörlerimizin kıymetli eserlerinin de yer almağa başlaması memleket namına cidden iftihar edilecek bir hâdisedir.

Konserin ikinci kısmında Bayan Mihter Çelebi, Mozarın ikinci fantazisile Humelin Rondosunu kendisine has anlayışlı ve Santimantal çalışısile bize dinletti ve çok takdir edildi.

Hamdi Akayın kemanla ve piyanoda Rozatinin refakatile güzel bir şekilde çaldığı Drdlonun serenadı ve Dvorakın Hümorosguenden sonra iki piyano ile Bayan Kasano ve Mihter Çelebi tarafından icra edilen Veberin Konzertstüchü dinleyicilerin çok alkışlarını topladı.

Bu güzel eserin bıraktığı iyi tesirlerle dinleyiciler kulüp salonundan ayrılırken herkesin bu gibi konserlerin daha çok olmasını temenni ettiği hissolunuyordu. Bize temiz, güzel konserler dinlemeğe fırsat veren Müzik Severler Sosyetesini tebrik eder ve bu yolda daha çok muvaffakıyetler kazanmalarını dileriz.

Onural

Kanal yolile

Moskovaya gelen vapurlar

Moskova, 3 (Radyo) — Halk yeni açılan büyük kanaldan Moskovaya kadar gelen vapurları, parlak merasimle karşılamış, büyük tezahürat yapılmıştır. Bayraklarla süslenmiş olan Stalin, Voroşilof ve Kalenin adlarını taşıyan üç vapur Moskova şimal limanına girmiş ve yeni istasyon önündemirlemiştir. Kanal işçilerile vapurları yapan müessesenin işçileri merasimde hazır bulunmuşlardır. İcra komitesi reisi ile diğer birçok erkân, bu kanalın büyük ehemmiyeti hakkında nutuklar irad etmişlerdir.

Brükselde nümayiş

Brüksel, 3 (Radyo) — Dün Brükselde büyük bir nümayiş yapılmıştır. Sabık muhariplerden mürekkep 10,000 kişiden mürekkep bir kalabalık umumî affın bazı ahkâmını protesto etmişlerdir.

İtalyan Alman sanayii

Berlin, 3 (Radyo) — İtalyan sanayi müesseseleri komitesi, Kont Volisinin riyasetinde ve Alman sanayi erbabile bir konferans akd ve iki devlet sanayi müesseselerinin biri birini takviyesini müzakere ve tedkik etmiştir.

15 Temmuzda aynı esas dahilinde, Venedikte ikl taraf murahhasları bir konferans daha aktedeceklerdir.

İngiltere kupasının final maçı

Londra, 2 (A.A.) — Venblay stadında 92000 seyirci huzurunda İngiltere kupasının final maçı Sunderland ile Preston Nordhund arasında yapılmış ve Sunderlanc 3—1 kazanarak İngiltere futbol kupa sampiyonu olmuştur.

B. Baldvin

28 Mayısta çekiliyor

Londra, 3 (Radyo) — Mançester Gardiyan gazetesine göre, Baldvin hükûmeti 28 mayısa doğru istifa edecektir.

Yeni kabinenin Nevil Çemberlayn tarafından tesis edileceği kuvvetle söylenmektedir.

Mareşal Blumberg

Romaya 25 Mayısta gidecektir.

Belgrad, 3 (Radyo) — İstefani Ajansının tebliğine göre, Almanya Millî Müdafaa Bakanı Mareşal Blumberg, 25 Mayısta Romayı ziyaret edecektir.

Dr. Şaht 20 Mayısta Parise gidiyor.

Paris, 3 (Radyo) — Paris sergisindeki Alman paviyonunun küşad merasiminde hazır bulunmak üzere İktısad Nazırı ve Rayişbank umum müdürü B. Halmar Şaht, 20 Mayısta Parise gidecektir.

Sefirler ava gittiler

Belgrad, 3 (Radyo) — Yugoslavyanın en yüksek dağı olan Vendiğe Yugoslavya orman ve Maadin Nazırı Bay Pankoviç tarafından tertip edilen ava Türkiye, Romanya ve Yunanistan büyük elçileri iştirak etmişler, çok güzel vakit geçirmişler ve gördükleri fevkalâde lâtif manzaraları beğenmişlerdir.

SPOR

Izmir sporunda son vaziyet!

Son Ankaragücü maçları, birincisi İzmir spor mehafilini, ikincisi matbuatı, üçüncüsü de halkı olmak üzere bir takım mevzular, hem de teessür uyandırıcı hâdiseler karşısında bıraktı.

1 — Federasyon riyaseti, geçen haftalara aid maç hasılatı üzerinde bir takım düşüncelerle, mıntaka heyetine verilmiş olan saha idare keyfiyetini kendi üstüne aldı. Hatta reis bay Sedad Rıza bu iş için İzmire kadar geldi. Her ne suretle olursa olsun mıntaka heyetine karşı bir takım menfi manalar taşıyan bu hareket, heyeti umumiyesi itibarile, bütün İzmir spor muhitini de rencide edebilir. Bölgenin başında, doktor Hüseyin Hulki gibi, bu memleketin cidden faziletli, temiz, sevilmiş ve kendisine her zaman, her sahada güvenilebilecek bir arkadaş vardır. Bu iş, ya doğrudan doğruya federasyon tarafından, yahud da mıntaka tarafından idare edilirdi. Bunun hem böylesi, hem şöylesi olamaz. Çünkü dayandığı kapı, itimadsızlık yollarına çıkar ki, hakikaten, müsamaha ile karşılıyamaz.

2 — Gazetelerin serbest duhuliye hakları da bir lâûbaliliğe uğradı. Kendi bünyesinin taşıdığı olgun haysiyeti ve izzeti nefsi bilen matbuat da onlarca malûm ve yazmak istemediğimiz mukabelesini yaptı.. Hatta, maçlara tesir yapacak kadar..

3 — Halk ogün Alsancak sahasında, sivil giyinmiş belediye memurları da görerek hayretten hayrete düşüyordu. Hangi sebeb ve keyfiyetin bunu tevlid ettiğini sorup araştırmıyacağız. Fakat belediye memurlarının kişeye konması, hataların en büyüğüdür. Bu ciheti de doktor Behçet Salih Uz araştırmalıdır.

Diğer bir nokta da şuradadır:

İzmir spor idare teşkilâtında bazı değişiklikler olacakmış.. Muhtemeldir, onu bilâhare düşüneceğiz. Fakat şayed futbol ajanlığı da buna dahilse, hemen söyliyelim ki, günde asgarî 5-6 saat etüd, çalışma ve konuşma istiyen bu işi, İzmirde başaracak tek kimse yoktur. Her kim çıkarsa çıksın, netice bugünkü veya dünkü olacaktır. İzmir münevverdir, idarecileri vardır. Fakat hepimizin birer hususiyeti, alâkası, hatta sempati veya antipatisi de, keza hep beraber itiraf edelim, vardır. Saniyen bu ajanlık fazla alâka, fazla çalışma, fazla zaman istiyen bir teşekküldür. Buna hahiş gösterenler olabilir. Fakat ne hüsnüniyet, ne de böyle bir şiddetli arzu maksadı temin edemez.

Bize öyle geliyor ki, spor teşkilâtımıza hâkim olan amatörlüğe rağmen, buraya muallim diyerek maaşlı ve işin tekniğini bilir, yani ihtisasını yapmış insan getirilmelidir. Yoksa, kim gelirse gelsin ve nasıl çalışırsa çalışsın, hususiyetlerini yakından bildiğimiz bu muhitte, gene eski şartlarla çalışacaktır.

Alâkadarların bu cihet üzerinde ehemmiyetle nazarı dikkatlerini celbederiz.

Doğanspor

3-2 mağlûp oldu

Ankaragücü, pazar günü Doğansporla oynadı ve 3-2 galip geldi. Doğanspor, bu netice ile herkesi hayrete düşürdü, denilse yeridir. Çünkü Üçokspora nazaran kısmen daha incisamlı olduğu için başka netice bekleniyordu. Halbuki bilhassa defans, bilâkis berbat bir oyun çıkardı, Muavin hattı hiçbir isabetli geniş, tutuş veya vuruş yapamadı. Muhacim hattı da, birinci haftayımda sırtısıra gelen bir yığın fırsatları, çember altına aldığı Ankara kalesi dibinde öldürdü. Ankara ise bir gün evelkine nispetle daha iyi, daha canlı oynadı ve hiç yorulmadı. Bu son kısım, bilhassa kayda değer.

Doğansporun gollerini biri birinci, diğeri ikinci devrede olmak üzere Hakkı çıkardı. Misafir takımın ikinci golü ofsayttandı. Bunu, hakem Bay Said Selâheddin görmedi ve oyunu tam bir ahenk ve samimiyet içinde idare etti. İzmir halkı da, takımı mağlûp vaziyete düşüren bu gole rağmen, hakemin dürüstlüğünden, isabetli kararlarından ve bunu görmediğinden emin olarak kendisini alkışladı.

Son at yarışları

Çok alâkalı oldu

Muhasebeihususiyenin yıllık bahar at yarışları pazar günü Kızılçullu koşu sahasında yapılmış ve bu suretle İzmir bahar koşuları sona ermiştir. Koşu sahası, çok kalabalıktı. Seyirciler arasında Vali Bay Fazlı Güleç ile müstahkem mevki kumandanı General Cürhanddinde bulunuyorlardı.

Tay deneme koşusu olan birinci koşuya yerli, saf kan ve yarım kan Arab tayları girdi. 600 lira ikramiyesi bulunan bu koşuda birinciliği Uysal, ikinciliği Dicle, üçüncülüğü Banan kazandı.

İkinci koşu ilkbahar koşusu idi ve handikaptı. İkramiyesi 500 lira olan bu koşuya dört ve daha yukarı yaştaki yerli saf kan Arap ve yarım kan Arap atları girdi. Necip birinci, Öncü ikinci ve Benli Boz üçüncü geldi.

İzmir büyük koşusu üçüncü koşu idi, halis kan İngiliz atlarına mahsus olan bu koşunun ikramiyesi 1200 lira idi. Tomru birinci, Kazbadalya ikinci ve Restoaka üçüncü geldi.

Dördüncü koşu Buca koşusu adını taşıyor ve handikaptı 500 lira ikramiyesi bulunan bu koşu yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu Ceylân birinci, Bayburt ikinci ve Alemdar üçüncü geldi.

Yerli yarım kan İngiliz taylarına mahsus beşinci koşu 9 Eylûl koşusu ve ikramiyesi 600 lira idi. Şengün birinciliği, Sevin ikinciliği, Şimşek üçüncülüğü aldı.

Sipahi ocağı koşusu olan altıncı koşu yerli saf kan İngiliz taylarına mahsus ve ikramiyesi 600 lira idi. Taşpınar birinci, Boylan ikinci ve Girgin üçüncü geldi.

Halk, güzel bir havada yapılan son hafta koşularına büyük alâka göstermiştir.

Büyük Hala „ ve "Sürtük„

— Başı 2 nci sahifede —

Hamdi Nüzhet Çançar

delik muharrirlerin gıpta edeceği kadar velût bir muharrirdir. Hemen her gün bir iki gazeteye birer hikâye ve tefrika yetiştiren, cömerdliğini mecmualara kadar sırpiştiren bu arkadaş bütün bu yorucu ve yıpratıcı meşgaleler arasında çok fazla ihtimam, çok yüksek bir titizlik ve o nispette de hayatın her şekline vukuf istiyen sahne eserlerine de ayıracak bir vakit bulabiliyor. İptizale düşmeden bu kadar çok eser verebilmek hepimizin ağzını sulandıracak muvaffakıyettir.

Sürtük kendi şehrinin bütün girdi, çıktısını, her birini kendi elile koymuş gibi, bilen tırnağının ucuna kadar bir İstanbul çocuğunun kalem eğlencesi kabilinden bir eser; bir hafif fakat oturaklı komedi....

Mahmud Yesarinin sahne tekniğine hepimizden fazla vakıf olduğunu eskidenberi bilirdim. Yalnız onun İstanbulun iç, hayır dip hayatına bu kadar yakından, bu derece içinden nüfuz etmiş olduğuna ihtimal vermezdim. Sürtüğün ağzına koyduğu dile İstanbulun en fiyakalı, en afili çapkını bile ancak dilini ısırabilir. İnsan azıcık hayalperest olsa adeta evin erkeği ile müellif arasında bir hayat karabeti aramaktan kendisini alamıyacak.

Birinci perdede Sürtük sahnesi biraz lüzumundan fazla uzun ve bilhassa izah edilemiyecek derecede hareketten mahrum görünmekle beraber eser heyeti umumiyesi itibarile hiç te fena değil... Yalnız bilmem neden son perdenin son sahnesi bana biraz lüzumsuz gibi göründü.

Yesarinin yerinde olsaydım eseri Sürtüğün çıktığı yerde ve çıktığı andaki sukûtile bitirirdim. İki tarafın sakinane bakışları arasındaki o ayrılık o kadar geniş bir belâgate malik ki... Ona başka birşey ilâve etmek adeta bir nevi küfroluyor. Finalin bu lüzumsuz sahnesi eserin hakkı olan tesiri biraz azaltıyor gibi...

Temsil cidden çok güzeldi. Bir iki senedir temaşa hayatından uzak kaldığım için mi nedir Şehir tiyatrosu artistlerini çok geniş hatvelerle ilerlemiş buldum.

H. Kemal yalnız akşamki rolünde değil, fakat san'at hayatında da çok yetişkin, çok olgun bir kemale ermiş. Bu genç artisti takip ederken sahnedeki seleflerine karşı artık bir hasret duymuyoruz.

Bayan Neyyire Sürtüğün hayattaki tekâmülünü o kadar bariz hatlarla canlandırdı ki bu yüksek san'at levhası önünde benim takdirlerim pek zavallı kalıyor.

Hamdi Nüzhet Çançar

Hava Nazırının teftişleri

Kağliyari, 3 (Radyo) — İtalya Hava Nezareti müsteşarı G. Vale buraya vasıl olmuştur. General Vale hava müessesatını teftiş etmiş ve yeni hava karargâhının temelatma merasiminde bulunmuş, tayyare ile Romaya dönmüştür.

Roma konuşmaları

— Başı 1 inci sahifede —

Neurathın şerefine bir ziyafet verilecektir.

Yarın sabah da kral Viktor Emanuel tarafından kabul edilecek, yarın akşam Villa Madamade Kont Ciyanonun vereceği ziyafette bulunacaktır.

Baron Von Neurath çarşamba günü [yarın] akşamı Berline dönecektir.

Roma, 3 [Radyo] — İtalya Başbakanı B. Mussolini, Almanya Hariciye Nazırı Von Neurathı sabah ve akşam iki defa kabul etmiş ve İtalya ile Almanyanın, merkezî Avrupada ve Balkanlarda alâkadar oldukları meseleler etrafında konuşmuştur.

İki yüz sene evel

Tekirdağında ölen Macar kralı Rakoçin heykeli dikildi

Budapeşte, 3 (Radyo) — Kral Naibi Amiral Hortinin önünde, iki yüz sene evel Tekirdağında ölen Macar kralı Rakoçinin heykelinin açılma merasimi yapılmıştır. Türkiyenin Peşte sefiri B. Behiç, heykele bir çelenk koymuştur.

Bu münasebetle Macar Hariciye Nazırı, Türkiye elçisi şerefine Hariciye nezaretinde mükellef bir ziyafet vermiş, Macar kralı Rakoçiye Türklerin iki yüz sene evel yaptıkları büyük yardım şükranla anılmıştır.

Fransada

Sosyalistlerle komünistler birleşiyor..

Paris, 3 (Radyo) — Komünist partisi, Maten gazetesine göre, sosyal demokrat partisile birleşmek üzeredir.

Bütün maden müesseseleri komünistlerin elinde demektir. Komitern, komünist ve sosyalist olmıyan amelenin müesseselerden tardedilmelerini emretmiştir.

Dalmaçyadaki bataklıklar

Belgrad, 13 (Radyo) — maçyadaki bataklıkların kurutulması için mühim kararlar alınmıştır. Huzor bataklığı 7 milyon dinar, Himoski gölü on yedi milyon Dinar sarfile kurutulacak ve bu suretle 20 bin hektar arazi meydana çıkacaktır.

Bayan Simpson

Londra, 3 (A.A.) — Mahkeme bugün Bayan Simpson hakkında kocasından ayrılma hükmünün katileştiğini ilân eylemiştir.

Göring

Berline vasıl oldu

Berlin, 3 (Radyo)—General Göring ve zevcesi İtalya seyahatinden dönmüşler ve Berline vasıl olmuşlardır.

İspanağın fazileti!

Nasraddin hocanın bamyasının fazileti kalmadı artık! Çünkü diğer sebzelerin binbir türlü fazileti varmış ve bunlar birer, birer meydana çıkmaktadırlar.

Japonyada, maruf bir doktor olan Kukuzi Yisida, ispanağın çok faydalı bir gıda ve hatta bir ilâç olduğuna kani imiş; bu sebeple vakitlerdenberi günde üç kilo ispanak yimekte ve başka hiçbir şey yimemektedir. Bu garip diyete girdiktenberi Japon doktoru 8,285 kilo ispanak yimiştir.

Acaba, bu adamcık kişnemek hevesini henüz kendisinde duymuyor mu?

100 Saylav seçecekler

Lâhay, 3 (Radyo) — 25 Mayısta mebusan intihabatı yapılacaktır. Bu meclis için 100 saylav seçilecektir.

Bergama mahkemei asliye hukuk reisliğinden:

Bergamanın Selçuk mahallesinden boyracıklı Emin kızı Vesile tarafından poyracık köyünden Uşaklı İbrahim oğlu İbrahim aleyhine açılan boşanma davasından dolayı yapılmakta olan mahkemede müddeialeyhin beş senedenberi gaybubet ettiği ve nerede olduğu bilinemediği cihetle davetiyesinin tebliğsiz iade kılınmış olduğundan mahkemece tagayyüb ettiği anlaşılan mumaileyhe tebliğatın ilânen icrası zımnında duruşma günü 21-6-937 tarihine rastlıyan pazartesiye bırakılarak mumaileyhin vakti mezkûrde mahkemeye gelib veyahud bir kanunî vekil göndermesi lüzumu karar altına alındığı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 1348

İzmir belediyesinden:

1 — Beher metro murabbaı iki yüz kuruştan bin altı yüz on lira bedeli muhammenle 63 sayılı adanın 805 metro murabbaındaki 27-28 sayılı arsalarının satışı başkâtiplikteki şartname veçhile 21/5/937 Cuma günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirâk için yüz yirmi lira yetmiş beş kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektebu ile söylenen gün ve saatta encümene gelinir.

2 — Beher metro murabbaı iki yüz kuruştan sekiz yüz beş lira bedeli muhammenle 63 sayılı adanın 402 buçuk metro murabbaındaki 29 sayılı arsasının satışı başkâtiplikteki şartname veçhile 21/5/937 Cuma günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirâk için altmış lira otuz sekiz kuruşluk muvakkat teminat makbuzu ile söylenen gün ve saatta encümene gelinir. 4 8 12 15 5253

NEOKALMİNA

Grip, Nezle, Nevralji, Siyatik, Baş ve Diş ağrıları, Artritizm

Lise atletizm bayramı

Erkek Lisesinin hazırlamış olduğu atletizm bayramı, önümüzdeki Pazar gününe tesadüf etmektedir ve Alsancak sahasında verilecektir. Üç aydanberi devam eden hazırlıkların sonu alınmış gibidir.

O gün için muhtelif jimnastik hareketleri, atletizm müsabakaları vesaire yapılacaktır.

Devlet Demiryollarından:

Çivril istasyonu civarında kâin ve enkazı Ekber şaha zemini idaremize ait bulunan binanın 45 metre murabbaı arsası 13-5-937 perşembe günü saat 15 te İzmir Alsancak 8 inci işletme binasında açık artırma usulile üç sene için kiraya verilecektir. Muhammen üç senelik kira bedeli 12 liradır. İsteklilerin % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat yatırmaları ve aranılan vesikalar ve işe girmeye manii kanunî bir halleri olmadığına dair beyannamelerle muayyen vakitte Alsancakta 8 inci işletme komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır. Şartnameler Çivril istasyon yazıhanesinden ve komisyondan parasız alınır. 30-5 1326

Çeşme Ziraat bankasından:

Çeşme Ziraat bankasının ılıcadaki dört oda bir salon bir mutbak bir çamaşırhane 160 metre murabbaında avlusu müştemil banyolu evin 1/6/937 tarihinden 1/10/937 tarihine kadar dört aylık icarı 28/4/937 gününden itibaren 21 gün müddetle açık artırmağa çıkarılmıştır. Sürülen pey haddi lâyik görüldüğü taktirde 18 /5/ 937 pazartesi günü saat 16 da ihalesi yapılacağından taliplerin Çeşme Ziraat bankasına müracaatları. 4 8 12 16 1343

Izmir kadastro komisyonundan:

İkinci Karantina mahallesinin iskele caddesinde 56 kapı 46 tajlı şimali Letafet sokağı, garbında hazineye ait arsa, cenubu Hatice vesaireye ait ev ile çevrili kârgir ev Avusturya: Macaristan tebaasından İstelyo ve karısı Sofyadan kalma olarak hazine adına kadastrolanmıştır. Bu yerle alâkadar veya bu yer üzerinde aynı bir hakkı olan kimse varsa ilân tarihinden itibaren iki ay içinde ellerindeki vesaiklerile İzmirde Saçmacı hamam sokağında 20 sayılı binada İzmir mıntakası kadastro komisyon veya müdürlüğüne müracaatları 2613 sayılı yasanın hükümlerine göre ilân olunur. 1355

Bütün dünyaca tanınmış

ROYAL

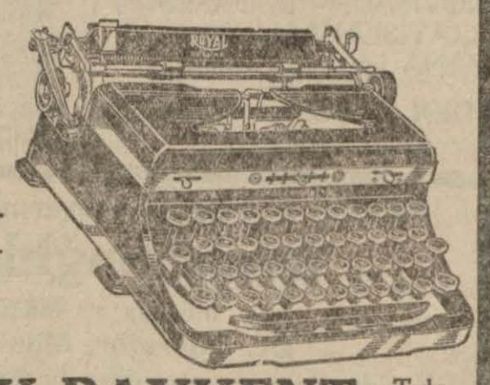

yazı ve hesap makinelerinin muhtelif modelleri gelmiştir.

Ege mıntakası acentası Peştemalcılarda 77-79 Numarada Siemnes fabrikaları mümessili.

M. TEVFIK BAYKENT Tele. 3332

İzmir Yün Mensucatı Türk Anonim Şirketi

Halkapınar Kumaş Fabrikası

MEVSİM DOLAYISİLE YENİ ÇIKARILAN KUMAŞLAR

Sağlam, zarif ve ucuzdur

YENİ YAPTIRACAĞINIZ ELBİSELER İÇİN BU MAMULÂTI TERCİH EDİNİZ

Satış yerleri: Birinci kordonda 186 numarada Şark halı Türk anonim şirketi Mimar Kemaleddin caddesinde FAHRİ KANDEMİR oğlu

İzmir Pamuk Mensucatı Türk Anonim Şirketi

ŞİRKETİN MERKEZ VE FABRİKASI İZMİRDE HALKAPINARDADIR — YERLİ PAMUĞUNDAN AT, TAYYARE, KÖPEKBAŞ, DEĞİRMEN, GEYİK VE LEYLEK MARKALARINI HAVİ HER NEVİ KAPOT BEZİ İMAL EYLEMEKTE OLUP MALLARI AVRUPANNI AYNİ TİP MENSUCATINA FAİKTİR

Telefon 2211 ve 3067 --- Telgraf adresi: Bayrak İzmir

Fratelli Sperco
Vapur Acentası

ROYAL NEDERLAND KUMPANYASI

S/S "GANYMEDES„ vapuru 20 Mayıs 1937 de beklenmekte olup AMSTERDAM, ROTTERDAM ve HAMBURG limanları için yükleyecektir.

SVENSKA ORİENT LİNİEN KUMPANYASININ M/S "ERLAND„ motörü 28 Mayıs 937 de beklenmekte olup ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNIA ve SKANDINAVIA limanları için yük alacaktır.

SERVİCE MARİTİME RUMEN KUMPANYASININ S/S "SUÇEAVA„ vapuru 19 Mayıs 937 tarihine doğru beklenmekte MALTA, MARSİLYA ve CENOVA limanları için yolcu ve yük kabul eder.

Yolcu ve yük kabul eder.

İlândaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için İkinci kordonda Tahmil ve Tahliye binası arkasında FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 4142/4221/2663

Birinci Sınıf Mutahassıs
Dr. Demir Ali
Kamçı oğlu
Cilt ve Tenasül hastalıkları ve elektrik tedavisi
İzmir - Birinci beyler sokağı
Elhamra Sineması arkasında
Telefon : 3479

"UMDAL„ Umumî Deniz Acentalığı Ltd.
Hellenic Lines Limited

"BELGİON„ vapuru 13 yahut 14 Mayıs beklenilmekte, ROTTERDAM, HAMBURG ve ANVERS limanları için yük alacaktır.

"TURKİA„ vapuru 28 yahut 29 Mayısta beklenilmekte, ROTTERDAM, HAMBURG ve ANVERS limanları için yük alacaktır.

PHELPS LİNE
PHELPS BROS & CO INC.

"JACOB CHRİSTENSEN„ vapuru 20 Mayıs beklenilmekte NEV-YORK limanı için yük alacaktır.

Vapurların isimleri, gelme tarihleri ve navlun tarifeleri hakkında bir taahhüde girişilemez.

Birinci kordonda "UMDAL„ UMUMÎ DENIZ ACENTALIĞI LTD. vapuru acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Riz binasında No. 166
Telefon : 3171

Acele satılık değirmen

Hali faaliyette yüz yirmi santimlik çift taşlı ve 27 beygirlik İngiliz nasyonal markalı mazotla müteharrik motoru ve bir tuz taşı ve bir arpa ezme makinesi ve muafiyet ruhsatnamesini haiz değirmen acele ve ehven fiatle satılıktır.

İzmirde Kestane pazarında 22 numarada makineci ve tornacı Raşid ustaya müracaat.

Inhisar
SOFRA TUZU
Piyasaya çıktı

DAiMA İNCE

Toptan satış yeri;
Birinci Kordon inhisarlar baş müdürlüğü ambarı

Toptan fiatler;
Mutfak tuzları: 50 kiloluk cuvalda kilosu: 4 KURUŞ 98 SANTIM
Sofra tuzları: 64 kiloluk sandıkta (1 ve 1/2 kiloluk paket halinde) kilosu 9 KURUŞ 02 SANTIM

DAiMA KURU

Ucuz, taze ve temiz ilâç çeşidleri
Başdurak büyük Salepçioğlu hanı karşısında
Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczahanesi
nde bulunur.

W. F. H. VAN-Der ZEE & CO.
V. N.

DEUTSCHE LEVANTE LINIE
G. M. B. H. HAMBURG

"LARISSA„ vapuru 12 Mayısta bekleniliyor. ROTTERDAM, BREMEN ve HAMBURG için yük alaeaktır.

AMERICAN EXPORT LINES
The EXPORT STEAMSHIP CORPORATION

"EXMİNSTER„ vapuru 29 Nisana doğru bekleniliyor. NEV-YORK için yük kabul eder.

"EXTAVIA„ vapuru 10 Mayısa doğru bekleniliyor. NEV-YORK için yük alacaktır

PİRE AKTARMASI, SEYRİ SEFERLER

"EXCAMBION„ vapuru 7 Mayısta NEV-YORK ve BOSTON için PIREden hareket edecektir.

"EXCHORDA„ vapuru 21 Mayısta NEV-YORK ve BOSTON için PİREden hareket

SERVICE MARITIME ROUMAIN
BUCAREST

"DUROSTOR„ vapuru 2 Mayısa doğru bekleniliyor. KÖSTENCE, SULINA, GALATZ ve GALATZ aktarması TUNA limanları için yük alacaktır.

JOHNSTON WARREN LINIES LTD.
LIVERPOOL

„JESSMORE„ vapuru 9 Mayısta beklenileniliyor. LIVERPOOL ve ANVERS limanlarından yük tahliye edecek ve BURGAZ, VARNA, KÖSTENCE, SULINA, GALATZ ve IBRAILE limanlarına yük alacaktır.

"INCEMORE„ vapuru 30 Mayısta bekleniyor. LIVERPOOL ve ANVERS limanlarından yük tahliye edecek ve BURGAZ, VARNA, KÖSTENCE, SULINA GALATZ ve IBRAILE limanları için yük alacaktır.

SOC. ROYALE HONGROISE DANUBE MARITIME

"DUNA„ vapuru 12 Mayısta bekleniliyor. BELGRAD, NOVİSAD, BUDAPEŞTE, BRATİSLAVA LİNZ ve VİYANA için yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDDELHAVSLINJE

OSLO

"SARDINIA„ motörü 22 Mayısta PIRE, ISKENDERIYE, DİEPPE ve NORVEÇ limanlarına hareket edecektir.

Vapurların isimleri gelme tarihleri ve navlun tarifeleri hakında bir taahhüde girişilemez. Telefon No. 2007 2008

FOTO OR
Refik Lütfi Or
Zevkinizi okşayacak poz
Temiz işçilik
Hükûmet civarı Kaymakam Nihadbey caddesi No. 20

Gazi Bulvarında
Izmir Sağlık Evi
Müessis ve Müdürü
Dr. Operatör Mitat Baran

Yeniden inşa ve tesis edilen bu hususî hastane her türlü asrî techizatı fenniye ve konförü muhtevidir. Hasta kabulüne başlamış olup gece ve gündüz daimî doktoru bulunur. Müessise müracaat edecekleri her an kabul eder ve hastalar arzu ettikleri hekimler tarafından tedavi edilirler. Tele. 4070

Doktor
A. Kemal Tonay
Bakteriyolog ve bulaşıcı, salgın hastalıkları
Birinci Sınıf Mutahassısı
(Verem ve saire)
Basmahane istasyonu karşısındaki Dibek sokak başında 30 sayılı ev ve muayenehanesinde sabah saat 8 den akşam saat 6 ya kadar hastalarını kabul eder
Telefon: 4115

Zengin bir servetin anahtarı olan yeni plân başladı

Olivier ve Şürekâsı
Limited
Vapur Acentası
Birinci kordon Rees binası
Tel. 2443

THE ELLERMAN LİNES LTD.

"ALGERİAN„ vapuru 5 Mayısta LONDRA, HULE ve ANVERSten gelip yük çıkaracak ve 15 Mayısta avdet edip LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

"LESBİAN„ vapuru 27 Mayısta LONDRA, HULL ve ANVERSten gelip yük çıkaracak ve aynı zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

EGYPTIAN„ vapuru Mayıs nihayetinde LİVERPOOL ve SWANSEAdan gelip yük çıkaracak ve aynı zamanda LİVERPOOL için yük alacaktır.

TEH GENERAL STEAM NAVIGATION C. LTD.

"ADJUTANT„ vapuru 5 Mayısta gelip LONDRA için yük alacaktır.

Tarih ve navlunlardaki değişikliklerden acenta mes'uliyet kabul etmez.

İzmir mıtakası kadastro komisyonundan:

Oğuzlar eski Gaziler mahallesinin havuzlu çıkmazında şark ve cenubu Devlet demiryollarının idaresinde Maliyeye ait şimendifer istasyonuna ait arsa şimalinde İbrahim ve Mustafaya ait kârgir ev bulunan arsa senetsiz olarak Kosimentiden kalma olarak hazine adına kadastrolanmıştır. Bu yerle alâkadar veya bu yer üzerinde ayni bir hakkı bulunan kimse varsa ilân tarihinden itibaren iki ay içinde ellerindeki tasarruf vesikalarile birlikte İzmirde Saçmacı hamam sokağında 20 sayılı binada İzmir Kadastro müdürlüğü veya komisyonuna müracaatları lüzumu 2613 sayılı kanunun hükümlerine göre ilân olunur. 1354

Pürjen Şahap *Tesiri tabiî, eşsiz bir müshildir. O kadar zararsızdır ki gebelere, kalp, böbrekleri rahatsız olanlara bile Doktorlar bunu tavsiye ederler.*